

Aika:	maanantai 9.11.2020 klo 15.00 – 16.35, 16.45 – 18.25 ja 18.30 – 19.25		
Paikka:	Kunnantalo, valtuustosali		
Läsnä:	Tilli Jouni, pj	poissa	
	Vedenpää Antti, 1.vpj.	paikalla	
	Parkkila Katri, 2. vpj.	paikalla	
	Huuskonen Sari, j	paikalla	
	Kinnunen Mikko, j	poissa	varalla Eija Siniluoto
	Pietilä Ulla, j	paikalla	
	Pohlman Marko, j	paikalla	
	Paavola Kaarlo, valtuuston pj.	paikalla	poistui klo 19.15
	Kiviranta Oili, valtuuston 1. vpj.	paikalla	
	Nyman Teuvo, valtuuston 2. vpj.	paikalla	poistui klo 18.00
	Silvast Marjut, kunnanjohtaja	paikalla	pois klo 18.00 - 18.30
	Rautakoski Johanna, tal.- ja keh.päällikkö	paikalla	
	Järnfors Seija, pöytäkirjanpitäjä	paikalla	

Pöytäkirjantarkastajat: Ulla Pietilä, Sari Huuskonen

Pöytäkirja yleisesti nähtävillä: 12.11.2020

Sisällys

PÄIVÄKOTI TUULENPESÄN ENSIKERTAISEN KALUSTAMISEN POISTOAIKA	2
KUNNANVALTUUSTON 1. VARAVALTUUTETTU KAUKO MÄNTYPUKON TILALLE.....	3
ERONPYYNTÖ / JOUNI TILLI.....	4
VALTUUTETUN KUTSUMINEN JÄLJELLÄ OLEVAKSI TOIMIKAUDEKSI / LUOTONIEMI.....	5
UUSIEN JÄSENTEN VALINTA LUOTTAMUSTOIMIIN JOUNI TILLIN TILALLE	6
TALouden JA TOIMINNAN OSAVUOSIRAPORTTI 30.9.2020	8
TÄYTTÖLUPA MÄÄRÄAIKAISEN KORJAUSRAKENTAJAN PALKKAAMISEEN 3.11.-31.12.2020	9
TÄYTTÖLUPA/KURAATTORI	10
POIKKEAMISLUPAHAKEMUS / JAKOLA / YLÄMÄKI 691-402-1-129	11
YHTEISTOIMINTANEUVOTTELUIDEN ALOITUS TEKNISELLÄ TOIMIALALLA	12
REISJÄRVEN MAASEUTUYRITTÄJÄ VUONNA 2020	13
MÄNTYJÄRVEN KÄMPPÄ	14
LINJAUS PERUSPALVELUKUNTAYHTYMÄ SELÄNTEEN PALVELURAKENNEUUDISTUKSEEN	15
VALTUUTETTU TEUVO NYMANIN ANTAMAT SELVITYKSET HÄNESTÄ TEHTYYN HÄIRINTÄILMOITUKSEEN.....	19
LISÄASIA REISJÄRVEN ONKILAMMENNEVAN KOSTEIKKOALUEEN TOIMENPIDESUUNNITELMA	21
SAAPUNEET VIRANHALTIJAPÄÄTÖKSET JA PÖYTÄKIRJAT	220
ILMOITUSASIAT	23

PÄIVÄKOTI TUULENPESÄN ENSIKERTAISEN KALUSTAMISEN POISTOAIKA

KHALL § 178
9.11.2020

Päiväkoti Tuulenpesä on valmistunut ja otettu käyttöön 1.8.2020.

Päiväkotiin on hankittu uudet kalusteet. Uuden yksikön aloittamiseen liittyvä kalustohankinta on ns. ensikertaista kalustamista ja hankinta on tapahtunut pääsääntöisesti ennen toiminnan aloittamista.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut kunnille ohjeet kirjanpitolain säännösten soveltamisesta ja suunnitelman mukaisista poistoista. Kaluston hankintamenot tulee poistaa vaikutusaikanaan eli taloudellisena pitoaikana. Taloudellisella pitoajalla tarkoitetaan sitä aikaa, jona hyödykkeen ennakoidaan hyödyttävän kuntaa tuloa tuottamalla tai kunnan palvelujen tuottamista. Hankintameno jaksotetaan poistoina kuluksi pääsääntöisesti sen koko taloudelliselle pitoajalle. Lähtökohteisesti poistoaika määritellään kyseisen hyödykkeen yksilöllisen tulontuottamistai palvelutuotantokyvyn perusteella varovaisuuden periaatteella. Taloudellisten pitoaikojen määrittelyssä voidaan käyttää apuna kokemuseräisiä tietoja vastaavien hyödykkeiden taloudellisista pitoajoista vastaavassa toiminnassa.

Reisjärven kunnanvaltuuston 6.5.2014 § 22 vahvistaman kunnan poistosuunnitelman mukaan irtaimen kaluston poistoaika on 5 vuotta. Päiväkoti Tuulenpesän ensikalustaminen sisältää hyvin monenlaista kalustoa. Sivistysjohtajan ja päiväkodin johtajan mukaan päiväkodin ensikalusteiden todellinen käyttöikä ja palvelutuotantokyky on huomattavasti 5 vuoden poistoaikaa pidempi. Heidän arvionsa mukaan ensikertaisen kaluston kalustohankinnasta 15 % kuuluu 5 vuoden poistoaikalle ja 85 % 20 vuoden poistoaikalle.

Valmistelija: Kehitys- ja talouspäällikkö 044 3008 505

Kja

Ehdotus: Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että Päiväkoti Tuulenpesän ensikertaisen kalustamisen poistoaika on 5 vuotta hankintameno 15 % osalta ja 20 vuotta hankintameno 85 % osalta kunnan poistosuunnitelman mukaisesti tasapoistoina poistolaskennan alusta alkaen.

Päätös: Hyväksyttiin.

KUNNANVALTUUSTON 1. VARAVALTUUTETTU KAUKO MÄNTYPURON TILALLE

KHALL § 179
9.11.2020

Reisjärven kunnanvaltuustoon vuonna 2017 toimitetuissa kuntavaaleissa toimikaudelle 2017–2021 varavaltuutetuksi valittu Kauko Mäntypuro on kuollut 3.10.2020. Mäntypuro on kuulunut Suomen Keskusta r.p. ryhmään.

Edesmennyt Kauko Mäntypuro on ollut kuntavaalien 2017 tuloksen mukaisesti Reisjärven valtuuston Suomen Keskusta puolueen ensimmäinen varavaltuutettu. Mäntypuro ei ole toiminut kuluvalle toimikaudella muissa kunnan toimielimissä.

Uusien varavaltuutettujen määräämisestä säädetään Vaalilain 93 §:ssä. Jos varavaltuutettujen määrä valtuuston toimikauden aikana jää vajaaksi, kunnan keskusvaalilautakunnan on valtuuston puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä uusia varavaltuutettuja kuntain 17 §:n mukaisesti. Varavaltuutetut määräytyvät kuntavaalituloksen mukaisesti. Jos asianomaisen vaaliliiton, puolueen tai yhteislistan varavaltuutetut loppuvat eikä kaikkia varavaltuutetun toimia saada täytetyiksi, määrä jää vajaaksi.

Suomen Keskusta r.p.:llä on Reisjärven valtuustossa 13 valtuutettua ja 6 varavaltuutettua. Kaikki kuntavaalien 2017 Keskustan ehdokkaat tulivat valituiksi valtuutetuiksi tai varavaltuutetuiksi, joten varavaltuutettuja ei siten ole määrättävissä lisää. (Keskusvaalilautakunta 12.4.2017 § 33)

Valmistelija: kunnanjohtaja 040 3008 200

Kja

Ehdotus: Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto toteaa

- Kauko Mäntypuron luottamustoimen varavaltuutettuna päättyneeksi hänen kuolemansa johdosta ja
- valtuuston ensimmäiseksi varavaltuutetuksi nousee sijaantulojärjestyksessä toinen Suomen Keskusta r.p.:n varavaltuutettu Erkki Luotoniemi ja
- Suomen Keskusta r.p.:llä ei ole uudeksi kutsuttavaa varavaltuutettua, joten puolueen varavaltuutettujen määrä jää vajaaksi.

Päätös: Hyväksyttiin.

ERONPYYNTÖ / JOUNI TILLI

KHALL § 180

9.11.2020

Jouni Tilli (Kesk) on jättänyt 26.10.2020 Reisjärven kunnanvaltuustolle eronpyynnön kaikista luottamustehtävistään välittömästi. Eronpyynnön mukaan muuttuvat työtehtävät eivät enää mahdollista luottamustoimien hoitamista sillä tasolla kuin ne edellyttäisivät.

Kuntalain 70 § (suostumus luottamustoimeen ja ero luottamustoimesta) mukaan luottamustoimesta voi erota pätevistä syistä ja eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Syyn pätevyyden arviointi ja eron myöntämisestä päättäminen kuuluu luottamushenkilön valinneelle toimielimelle. Valtuusto myöntää eron valtuutetulle ja varavaltuutetulle.

Kuntalain 78 § (vaalikelpoisuuden menettäminen) mukaan, jos luottamushenkilö menettää vaalikelpoisuutensa, hänet valinnut toimielin toteaa luottamustoimen päättyneeksi. Valtuutetun osalta päätöksen tekee valtuusto. Päätös pannaan täytäntöön heti.

Kuntalain 79 § (luottamustoimen hoitaminen) mukaan luottamushenkilö pysyy toimessaan sen ajan, joksi hänet on valittu, ja sen jälkeenkin siihen saakka, kunnes toimeen on valittu toinen. Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen on valittava jäljellä olevaksi toimikaudeksi uusi luottamushenkilö. Toimeen valitun luottamushenkilön on myös hoidettava tointaan siihen saakka, kunnes asia on lopullisesti ratkaistu, jos:

- 1) luottamushenkilövaalista tehdään valitus;
- 2) eroa ei ole myönnetty; tai
- 3) kunnanhallitus on Kuntalain 96 §:n nojalla jättänyt valtuuston vaalipäätöksen täytäntöön panematta.

Uudet edustajat Tillin hoitamiin luottamustoimiin valitaan erillisellä päätöksellä.

Oheismateriaalina Eronpyyntö

Valmistelija: kunnanjohtaja 040 3008 200

Kja

Ehdotus: Kunnanhallitus

- päättää myöntää eron Jouni Tillille esitettyjen syiden perusteella Ppky Selänteen tilatarpeita varten perustetun tilatyöryhmän jäsenyydestä ja
- ehdottaa, että valtuusto myöntää Jouni Tillille eron esitettyjen syiden perusteella Reisjärven kunnanvaltuuston jäsenyydestä ja kaikista valtuuston päättämistä luottamustoimista: kunnanhallituksen jäsen, kunnanhallituksen puheenjohtaja, peruspalvelukuntayhtymä Selänteen hallituksen jäsen ja Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymän valtuuston jäsen.

Päätös: Hyväksyttiin.

VALTUUTETUN KUTSUMINEN JÄLJELLÄ OLEVAKSI TOIMIKAUDEKSI / LUOTONIEMI

KHALL § 181
9.11.2020

Valtuutettu Jouni Tilli (Kesk) on pyytänyt 26.10.2020 eroa Reisjärven kunnan kaikista luottamustehtävistä. Kunnanhallitus 9.11.2020 myöntettyä eron ja vapautettua luottamustoimista, luottamushenkilö menettää vaalikelpoisuutensa.

Kuntalain 17 § 2 mom. mukaan, jos valtuutetun on todettu menettäneen vaalikelpoisuutensa, hänet on vapautettu toimestaan tai hän on kuollut, valtuuston puheenjohtaja kutsuu hänen sijaansa jäljellä olevaksi toimikaudeksi asianomaisen vaaliliiton, puolueen tai yhteislistan järjestyksessä ensimmäisen varavaltuutetun.

Varavaltuutetun noustessa valtuuston jäseneksi, muuttuu varavaltuutettujen sijaisjärjestys vastaavasti. Vaalilain 93 §:ssä säädetään uusien varavaltuutettujen määräämisestä. Jos varavaltuutettujen määrä valtuuston toimikauden aikana jää vajaaksi, kunnan keskusvaalilautakunnan on valtuuston puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä uusia varavaltuutettuja kuntain 17 §:n mukaisesti. Varavaltuutetut määrättyvät kuntavaalituloksen mukaisesti. Jos asianomaisen vaaliliiton, puolueen tai yhteislistan varavaltuutetut loppuvat eikä kaikkia varavaltuutetun toimia saada täytetyiksi, määrä jää vajaaksi.

Suomen Keskustalla on Reisjärven valtuustossa 13 valtuutettua ja 6 varavaltuutettua. Kaikki kuntavaalien 2017 Keskustan ehdokkaat tulivat valituiksi valtuutetuiksi tai varavaltuutetuiksi, joten varavaltuutettuja ei siten ole määrättävissä lisää. (Keskusvaalilautakunta 12.4.2017 § 33)

Tasa-arvolain mukaan kunnallisissa toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoa tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Valmistelija: kunnanjohtaja 040 3008 200

Kja

Ehdotus: Kunnanhallitus ehdottaa, että

1. valtuuston puheenjohtaja kutsuu uudeksi valtuutetuksi Suomen Keskusta r.p.:n järjestyksessä 1. varavaltuutetun Erkki Luotoniemen jäljellä olevaksi toimikaudeksi
2. valtuusto toteaa, että sijaantulojärjestyksessä 2. varavaltuutettu Timo Kempainen nousee 1. varavaltuutetuksi
3. valtuusto toteaa, että Suomen Keskusta r.p.:n varavaltuutettujen määrän ollessa vajaa, pyyntöä keskusvaalilautakunnalle uuden varavaltuutetun määräämiseksi ei tehdä.

Päätös: Hyväksyttiin.

UUSIEN JÄSENTEN VALINTA LUOTTAMUSTOIMIIN JOUNI TILLIN TILALLE

KHALL § 182
9.11.2020

Kunnanhallituksen 9.11.2020 myönnettyä eron Jouni Tilille kunnanhallituksen päättämistä luottamustoimista, on tilalle valittava uudet jäsenet. Valtuuston myönnettyä eron valtuuston päättämistä luottamustoimista ja todettua luottamustoimet päättyneiksi, on toimielimiin valittava tilalle uudet jäsenet.

Kuntalain 79 § (luottamustoimen hoitaminen) mukaan luottamushenkilö pysyy toimessaan sen ajan, joksi hänet on valittu, ja sen jälkeenkin siihen saakka, kunnes toimeen on valittu toinen. Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen on valittava jäljellä olevaksi toimikaudeksi uusi luottamushenkilö. Toimeen valitun luottamushenkilön on myös hoidettava tointaan siihen saakka, kunnes asia on lopullisesti ratkaistu, jos:

- 1) luottamushenkilövaalista tehdään valitus;
- 2) eroa ei ole myönnetty; tai
- 3) kunnanhallitus on Kuntalain 96 §:n nojalla jättänyt valtuuston vaalipäätöksen täytäntöön panematta.

Kunnan hallintosäännön 55 § (hallituksen toiminnan järjestelyt) mukaan kunnanhallituksessa on 7 jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Kunnanvaltuusto valitsee jäsenet ja varajäsenet kahden vuoden toimikaudeksi, joka alkaa tai päättyy valtuutettujen toimikauden vaihtuessa. Valtuusto valitsee kunnanhallituksen jäsenten keskuudesta kunnanhallituksen puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa noudattaen samaa menettelyä kuin valtuuston puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajaa valitessa.

Reisjärven kunnalla on Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen yhtymähallituksessa kaksi edustajaa ja Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymän valtuustossa yksi jäsen ja heillä henkilökohtaiset varajäsenet.

Tasa-arvolain mukaan kunnallisissa toimielimissä lukuun ottamatta valtuustoja tulee olla jäseninä ja varajäseninä sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 %, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

Jouni Tilli (Kesk.) on toiminut valtuutetun ja kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävän lisäksi seuraavissa luottamustoimissa:

Luottamustoimi	Toimikausi	Päätös
Kunnanhallitus jäsen ja puheenjohtaja	1.6.2019-31.5.2021	Valt 7.5.2019 § 32
Ppky Selänteen kuntayhtymähallitus jäsen	1.6.2017-31.5.2021	Valt 27.5.2020 § 42
Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymän valtuusto jäsen	1.6.2017-31.5.2021	Valt 20.6.2017 § 49
Tilatyöryhmä Ppky Selänteen tilatarpeita varten jäsen		Khall 18.11.2019 § 196

UUSIEN JÄSENTEN VALINTA LUOTTAMUSTOIMIIN JOUNI TILLIN TILALLE

Oheismateriaalina Luottamuselinten kokoonpanot

Valmistelija: kunnanjohtaja 040 3008 200

Kja

Ehdotus: Kunnanhallitus valitsee Jouni Tillin tilalle

- uuden jäsenen Ppky Selänteen tilatarpeita varten perustettuun tilatyöryhmään, kunnanhallitus nimesi tilatoimiryhmään Sari Huuskosen.

sekä

- ehdottaa valtuustolle, että valtuusto valitsee Jouni Tillin tilalle
- 4. kunnanhallitukseen uuden jäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi
- 5. kunnanhallituksen jäsenistä uuden kunnanhallituksen puheenjohtajan jäljellä olevaksi toimikaudeksi
- 6. Uuden kunnanhallituksen varapuheenjohtajan, mikäli varapuheenjohtaja tulee valituksi kunnanhallituksen puheenjohtajaksi
- 7. uuden Reisjärven kunnan jäsenen Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen yhtiöhallitukseen
- 8. uuden Reisjärven kunnan jäsenen Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymän valtuustoon.

Päätös: Hyväksyttiin.

TALouden JA TOIMINNAN OSAVUOSIRAPORTTI 30.9.2020

KHALL § 183
9.11.2020

Kunnan sisäisen valvonnan ohjeen § 119 mukaan vastualueiden on raportoitava talousarvion toteutumisesta kunnanhallitukselle neljännesvuosittain. Osavuosisiraportti viedään tiedoksi myös valtuustolle.

Vuoden 2020 tammi-syyskuun toteuman perusteella varsinaisen toiminnan toimintakate on 13,97 milj. euroa, mikä vastaa 74,0 % toteumaa. Sote-menot ovat toteumajaksolla 6,2 milj. euroa, mikä vastaa 53,6 % toteumaa.

Verotulotulot olivat 6,3 milj. euroa eli hieman alle 9 kuukauden talousarvion. Loka-kuun verotuloennusteen mukaan verotulot tulisivat ylittämään 125 897 eurolla alkuperäisen talousarvion. Kuluvana vuonna verotulotulojen tilitysviivettä kompensoidaan valtionosuuksiin 196.944 eurolla, joka kuitenkin vähennetään seuraavan vuoden valtionosuustilityksissä. Koronavirustilanteen luoma epävarmuus luo epävarmuutta myös ennusteisiin.

Peruspalvelujen valtionosuuteen on tehty kertaluonteinen verotulomenetyksen valtionkompensaatio, joka on määrältään 1.624.583 euroa ja sisältyy vuoden 2020 talousarvioon. Tammi-syyskuussa valtionosuustilitykset ylittivät 9 kuukauden talousarvion 62.000 eurolla ja koko vuonna alkuperäisen talousarvion 494.000 eurolla.

Valtionosuuksien kasvun selittää maan hallituksen kunnille osoittamat tukipaketit, joiden tarkoituksena turvata peruspalvelujen järjestämisen edellytykset ja helpottaa kuntien talouden haasteita vallitsevissa poikkeusoloissa. Tukipaketti koostuu useasta eri toimenpiteestä.

Tammi-syyskuun toteuman perusteella koko tilivuoden tuloksen ennakoidaan olevan positiivinen, n. 420 000 euroa. Tulosennusteessa ei ole kuitenkaan huomioitu Selänteen uusinta, vahvistamatonta talousarviomuutosesitystä, jonka mukaan Reisjärvelle olisi tulossa vielä runsaasti lisäkustannuksia vuodelle 2020.

Investoinneista 89 % on toteutunut syyskuun loppuun mennessä suhteessa muutettuun talousarvioon. Investointien kokonaismäärä oli tarkastelujaksolla 2,0 milj. euroa.

Oheismateriaalina Osavuosisiraportti 1.1.- 30.9.2020

Valmistelija: Kehitys- ja talouspäällikkö p.044 3008 505

Kja

Ehdotus: Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi ja saattaa edelleen valtuustolle tiedoksi osavuosisiraportin ajalta 1.1. - 30.9.2020 sekä edellyttää toimialoilta kaikessa toiminnassa kustannustietoisuutta, hankintakiellon noudattamista ja jatkuvaa oman yksikön talouden seurantaa.

Päätös: Hyväksyttiin.

TÄYTTÖLUPA MÄÄRÄAIKAISEN KORJAUSRAKENTAJAN PALKKAAMISEEN 3.11.-31.12.2020

Tekla § 45

Vakituisen pitkäaikaisen kiinteistöhoitajan menehtymisen johdosta kiinteistöpuolen henkilöresurssit ovat laskeneet alle hyväksyttävän rajan. Kiinteistöjen korjausvelka lisääntyy jatkuvasti ja tekninen toimiala tarvitsee kirvesmiestaitoisen henkilön toimimaan kiinteistönhoidon tukihenkilönä ja korjausrakentajana. Viljamäki 1 remontti jatkuu kunnanhallituksen hyväksymän 120 000€ rahoituksen puitteissa 2020 vuoden loppuun. Vuodelle 2021 on budjetoitu 285 000€ Viljamäen remontoimattomien asuntojen korjauksiin. Aiemmin käsitellyissä kohteissa on tehty pesuhuoneremontit sekä yleinen kevyt pintaremontti samalla kertaa ja tätä jatketaan, kunnes kaikki kunnan omistamat asunnot Viljamäki 1, 2 ja 3:ssa on läpikäyty.

LIITE 6. Täyttölupa-anomus kunnanhallitukselle määräaikaisen korjausrakentajan palkkaamiseen ajalle 3.11.-31.12.2020

Valmistelija: Tekninen johtaja Ville Repo, puh 040 3008 250

Tekn. joht.

Ehdotus: Tekninen lautakunta esittää kunnanhallitukselle korjausrakentajan palkkaamista tekniselle toimialalle välttämättömien korjausten toteuttamiseksi.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti

KHALL § 184
9.11.2020

Kunnanhallituksen päätöksen 13.12.2017 § 222 mukaisesti kunnan virkojen, toimien ja määräaikaisten palvelussuhteiden täyttäminen edellyttää kunnanhallituksen myöntämää täyttölupaa. Teknisen lautakunnan perusteluilla korjausrakentamiseen tarvitaan työntekijä.

Kja

Ehdotus: Kunnanhallitus myöntää täyttöluvan teknisen lautakunnan esityksen mukaisesti määräaikaisen korjausrakentajan palkkaamiseen ajalle 3.11.-31.12.2020.

Päätös: Hyväksyttiin.

TÄYTTÖLUPA/KURAATTORI

Kasv. ja koulutk § 59

Kunnanhallituksen päätöksen (13.12.2017 §222) mukaan avattaviin virkoihin ja toimiin on haettava täyttölupa. Koulutoimessa on hyvin tarkasti katsottu keväällä 2019, millä resurssilla selviämme lakisääteisistä tehtävistä. Kuraattorin tehtävä on yksi näistä lakisääteisistä tehtävistä. Tällä hetkellä myymme virasta yhden päivän Haapajärvelle Jedulle. Reisjärven kuraattori on ollut vastaava kuraattori ja hänen työpanostaan tältä osin on myyty myös Haapajärven kaupungille.

Reisjärvellä koululautakunta haki viralle perustamislupaa 26.9.2011. Valtuustossa todettiin, että viran perustamista ei tarvita, vaan se voidaan täyttää toimenä. Koulukuraattorin toimeen saatiin määräraha valtuuston kokouksessa 20.12.2011 ja tehtävä saatiin täytettyä vuonna 2012. Pätevyysvaatimuksena tuolloin oli korkea-koulututkinto. Koulukuraattorin kelpoisuusehdot kirjattiin lakiin ensimmäisen kerran 1.8.2014. Yleensä kelpoisuusvaatimuksissa viitataan sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annettuun lakiin (817/2015) 8§:n 1 momentissa tarkoitetun korkea-koulututkinnon suorittaneeseen henkilöön tai henkilö, jolla on soveltuva korkea-koulututkinto ja suoritettuna sosiaalialan aineopinnot.

Kuraattorin tehtävää on hoidettu sijaisuutena vakituisen työntekijän lakisääteisen työloman ajan. Vakitukselle työntekijälle on myönnetty työlomaa 8.8.2022 saakka. Näin ollen toimi tulisi laittaa julkisesti auki.

Sivj/reht

Ehdotus: Kasvatus- ja koulutuslautakunta pyytää kunnanhallitukselta täyttölupaa koulukuraattorin työloman sijaisuuteen ajalle 1.1.2021 – 15.6.2022.

Päätös: Hyväksyttiin.

KHALL § 185

9.11.2020

Kja

Ehdotus: Kunnanhallitus myöntää täyttöluvan koulukuraattorin toimen sijaisuuteen ajalle 1.1.2021 – 15.6.2022.

Päätös: Hyväksyttiin.

POIKKEAMISLUPAHAKEMUS / JAKOLA / YLÄMÄKI 691-402-1-129

KHALL § 186
9.11.2020

Rauno ja Eila Jakola hakevat poikkeamislupaa valmiin kesämökin ja saunan rakennusluvan lopputarkastusta varten. Rakennuspaikka sijaitsee Reisjärven Kangaskylässä tilalla Ylämäki 691-402-1-129.

Liitteet Poikkeamislupahakemus ja päätösehdotus

Valmistelija: kunnanjohtaja 040 3008 200

Kja

Ehdotus: Kunnanhallitus myöntää haetun poikkeamisen kesämökin ja saunan rakennusluvan lopputarkastusta varten tilalle Ylämäki 691-402-1-129.

Päätös: Hyväksyttiin.

YHTEISTOIMINTANEUVOTTELUIDEN ALOITUS TEKNISELLÄ TOIMIALALLA

Tekla § 46

Reisjärven kunnanvaltuusto on hyväksynyt kokouksessaan 27.5.2020 § 43 talouden tasapainottamisohjelman vuosille 2020-2023. Säästöjä on suunniteltu teknisen toimialan kohdalle noin 319 580 euroa. Käytännössä tämä tarkoittaa ruokapalveluiden muutosta yhden keittiön toimintamalliin, sekä uusia henkilöstöjärjestelyjä ja mahdollisia henkilövähennyksiä koko toimialalla.

Valmistelija: Tekninen johtaja Ville Repo, puh.040 3008 250

Tekn. joht.

Ehdotus: Tekninen lautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle yhteistoimintaneuvotteluiden käynnistämistä koko teknisellä toimialalla kunnanvaltuuston 27.5.2020 § 43 hyväksymän talouden tasapainottamisohjelman mukaisesti.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti

KHALL § 187
9.11.2020

Valtuuston hyväksymä talouden tasapainotusohjelma tähtää merkittäviin pysyviin käyttötalouden kustannusten alentamisiin kuntalain 110 § alijäämän kattamisveloitteen toteuttamiseksi määräajassa. Teknisen toimialan osalta kyseessä on valtuuston päätöksen toimeenpano, jonka edellyttämät rakenteelliset uudistukset tulevat vaikuttamaan muun muassa henkilöstöön työtehtäviin ja sijoittumiseen. Toimenpide-esitykset tulee siten käsitellä yhteistoiminnasta kunnissa annetun lain (YT-laki 449/2007) mukaisesti työnantajan ja henkilöstön välisessä yhteistoimintamenettelyssä.

Kunnanhallitus on 30.3.2020 § 69 hyväksynyt koko kunnan henkilöstöä koskevan yhteistoimintalain mukaisen yhteistoimintamenettelyn tarvittavien säästötavoitteiden saavuttamiseksi. Tämän lisäksi saatetaan kunnanhallitukselle tiedoksi tasapainottamisohjelmaan sisältyvien toimialakohtaisten YT-menettelyjen aloittaminen.

Valmistelija: kunnanjohtaja 040 3008 200

Kja

Ehdotus: Kunnanhallitus hyväksyy teknisen lautakunnan esityksen yhteistoimintaneuvotteluiden käynnistämisestä koko teknisellä toimialalla kunnanvaltuuston 27.5.2020 § 43 hyväksymän talouden tasapainottamisohjelman mukaisesti.

Päätös: Hyväksyttiin.

REISJÄRVEN MAASEUTUYRITTÄJÄ VUONNA 2020

MAASELTK § 19

Pyhäjärvellä on valittu vuodesta 1981 lähtien vuoden maaseutuyrittäjä. Vuonna 2019 valittiin maaseutulautakunnan esityksestä myös Haapajärvellä ja Reisjärvellä vuoden maaseutuyrittäjät. Maaseutulautakunta esittää Reisjärven kunnanhallitukselle, että Reisjärvellä valitaan vuonna 2020 vuoden maaseutuyrittäjä.

Maaseutulautakunta on valitessaan vuoden maaseutuyrittäjää kiinnittänyt erityistä huomiota mm. seuraaviin seikkoihin:

- maatilan tai muun maaseutuyrityksen toiminnan kehittäminen ja monipuolistaminen
- maatilan rakenteen ja toimintaedellytysten parantaminen
- maaseudun uuden yritystoiminnan edistäminen
- koulutuksen ja neuvonnan hyväksikäyttö
- tuotteiden laadun parantaminen
- yhteistoiminnan edistäminen
- osallistuminen yhteisten asioiden hoitoon.

Maaseutujohtajan päätösehdotus:

Lautakunta esittää vuoden 2020 maaseutuyrittäjän kunnanhallitukselle.

Maaseutuyrittäjän nimi valintaperusteineen julkistetaan palkitsemistilaisuudessa.

Päätös:

Pöytäkirjan liitteenä nro 3 on esitys kunnanhallitukselle vuoden 2020 maaseutuyrittäjäksi perusteluineen. Liite on julkinen kunnanhallituksen päätöksen julkistamisen jälkeen.

KHALL§ 188
9.11.2020

Reisjärven kuntastrategiassa elinkeinotoimen yhdeksi tavoitteeksi on kirjattu yritystoiminnan toimintaedellytysten mahdollistaminen kaikilla toimialoilla, mukaan lukien maatalous. Vuoden 2020 talousarviossa toiminnallisena tavoitteena on sukupolvenvaihdosten neuvontapalvelut muun neuvontatyön ohella.

Kunnan vahva maatalousvaltaisuus ja maaseutuyrittäjyys ansaitsee oman huomionsa. Reisjärven Yrittäjät ry valitsee vuosittain Vuoden yrittäjän ja Betoniyrittäjän. Kunta huomioi maatalousyrittäjyyttä valitsemalla vuoden maaseutuyrittäjän. Valinta julkistetaan yrittäjärjestön vuoden yrittäjien palkitsemistilaisuudessa.

Maaseutulautakunnan tekemä esitys esitellään kokouksessa.

Valmistelija: kunnanjohtaja 040 3008 200

Kja

Ehdotus: Kunnanhallitus päättää valita Reisjärven vuoden 2020 maaseutuyrittäjäksi maaseutulautakunnan ehdottaman yrityksen.

Päätös: Hyväksyttiin.

MÄNTYJÄRVEN KÄMPPÄ

KHALL § 189
9.11.2020

Reisjärven kunnan alueella sijaitseva Mäntyjärven kämppä on Metsähallituksen omistama rakennus ja sijaitsee Metsähallituksen maalla.

Metsähallituksen on lähettänyt 16.10.2020 sähköpostiviestin vaihtoehtoiksi Mäntyjärven kämpän suhteen. Vaihtoehdot ovat:

1. Metsähallitus Luontopalvelut luovuttaa purkukustannuksia vastaan kämpän, saunan ja varastorakennuksen Reisjärven kunnalle. Rakennukset ja rakenteet luovutetaan vastikkeetta, koska kohteesta aiheutuvat purkukustannukset on huomattavat.

Mikäli tällä vaihtoehdolla edetään, tekee Metsähallitus Kiinteistökehitys maapohjasta vuokrasopimuksen. Vuokrahinta maapohjalle oli 600 eur/vuosi, vuokraan ei tule alvia ja vuokra on sidottu elinkustannusindeksiin.

2. Metsähallitus Luontopalvelut tekee rakennuksesta kunnan kanssa käyttöoikeussopimuksen esim. 15 vuotta, jonka vuosihinta on 950 eur/vuosi. Rakennuksen käyttötarkoitus on edelleen museo/näyttelytoiminta/tapahtumat, ei majointikäyttö. Vuokralainen vastaa rakennuksen ylläpito/huoltokuluista.

Mäntyjärven kämppä on ainutlaatuinen metsämuseokämpä, jolle kulttuurihistoriallisen arvon tuovat muun muassa nähtävillä olevat antisaikaiset metsätyökalut. Kämpän läheisyydessä on myös nuotiopaikka ja tervahauta. Peuran polulta on kiertoreitti kämpälle, joten se sopii sijainniltaan luontevasti kunnan merkittävimmän ulkoilu- ja vaellusreitit, Peuran polun, yhteyteen.

Mäntyjärven kämppä on ollut ja on tarkoitettu jatkossakin kaikkien käyttöön sekä kotiseutupäivä-tapahtuman viettopaikaksi. Kämpän siisteydestä ja pienistä korjauksista vastannut kotiseutuyhdistys on valmis jatkossakin ylläpitämään kohdella.

Valmistelija: kunnanjohtaja 040 3008 200

Kja

Ehdotus: Kunnanhallitus päättää hyväksyä Metsähallituksen esityksen Mäntyjärven kämpän jatkokäytöstä esitetyn vaihtoehto 1 mukaisesti.

Päätös: Hyväksyttiin.

LINJAUS PERUSPALVELUKUNTAYHTYMÄ SELÄNTEEN PALVELURAKENNEUUDISTUKSEEN

KHALL § 190
9.11.2020

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen jäsenkuntien erittäin tiukka taloustilanne on jäsenkuntien toimesta edellyttänyt kuntayhtymältä tiukkaa talouskuria sekä taloudellisia tasapainottamistoimenpiteitä. Jäsenkuntien mukaan Kuntayhtymän toimintaa tulee tehostaa ja samalla huolehtia lähipalvelujen järjestämisestä kustannustehokkaasti.

Kuntayhtymähallitus päätti 26.8.2020 § 107 käynnistää taloudellisista ja tuotannollisista syistä johtuen koko kuntayhtymää koskevat yhteistoimintaneuvottelut. Jäsenkuntien taloudellisen tilanteen ja kuntayhtymän toiminnan ja rakenteiden uudelleenjärjestelyjen vuoksi yhteistoimintamenettely käytiin koko kuntayhtymän alueella. Yhteistoimintaneuvottelujen tavoitteena oli saada vähintään 1,8 miljoonan euron vuotuinen pysyvä kustannussäästö, joka rakentuu palveluverkkoa ja -rakennetta koskevilla toimenpiteillä.

FCG:n laatiman palvelurakennemuutosesityksen kustannusvaikutukset on arvioitu kunnittain. Lisäksi on selvitetty esityksen henkilöstövaikutukset, laadittu ennakko-vaikutusten arviointi (EVA) ja huomioitu Pyhäjärven neuvostojen yhteislausunto sekä Haapajärven vanhus- ja vammaisneuvoston lausunto.

Oheismateriaalina oleva kuntayhtymänhallituksen 29.10.2020 esitys yhtymävaltuustolle sisältää esityksen palvelurakenteen muuttamisesta.

Esitetty tarkoittaisi Reisjärvelle kustannussäästöjä +94.237 euroa vuodelle 2021, +240.481 euroa vuodelle 2022 ja +251.598 euroa vuodelle 2023. Säästöt on laskettu ilman investointikuluja.

Haapajärvi teki yhtymähallituksessa oheismateriaalina olevan vaihtoehtoiset esityksen. Kuntayhtymäjohtaja esitteli Reisjärven valtuuston iltakoulussa 3.11.2020 Haapajärven esityksen kustannusvaikutukset.

Haapajärven vaihtoehtoinen esitys tarkoittaisi Reisjärvelle lisäkustannuksia nykyiseen verrattuna -506.842 euroa vuodelle 2021, -490.981 euroa vuodelle 2022 ja -489.014 euroa vuodelle 2023.

Kun huomioidaan Reisjärven kunnan nykyinen taloudellinen tilanne, kuntayhtymän esittämä lisämaksu 720.000 euroa vuodelle 2020, kuntayhtymän esittämä 300.000 euron lisäys ensi vuoden talousarvioon sekä Haapajärven vaihtoehtoinen esitys, Reisjärven kunta ei tule selviytymään.

Vuosille 2020-2023 hyväksytyllä talouden tasapainottamisohjelmalla kunta hakee 1 milj. euron säästöjä omasta toiminnastaan. Tämän lisäksi kunta tarvitsee noin 745.000 euron lisäsäästöt, ilman edellä mainittua 720.000 euron lisälaskua ja ensi vuodelle ennakoitua 660.000 euron kustannusten nousua Selänteen palveluissa.

LINJAUS PERUSPALVELUKUNTAYHTYMÄ SELÄNTEEN PALVELURAKENNEUUDISTUKSEEN

Tilannekuva laskelmana, ilman em. Selänteen ja Haapajärven esityksiä:

Nykyinen katettava alijäämä	-1.745.000
Kunnan oma tasapainotusohjelma 2021-2023	<u>1.000.000</u>
Katettavaa alijäämää jäljellä	-745.000
Kunnan tilinpäätös 2020 ennuste	300.000
Selänteen lisämaksu vuodelle 2020	-720.000
Selänteen talousarvioesitys, lisäys vuoteen 2020	<u>-660.000</u>
Tasapainotustarve nykyisen lisäksi	-1.825.000

1,8 milj. euron tasapainotustarpeen kattaminen kunnan oman toiminnan sopeustustoimilla on täysin mahdotonta. Tasapainotustarve saataisiin katettua esimerkiksi +4,0 %-yksikön tuloveron korotuksella, jolloin kunnan veroprosentti nousisi 26,50 %:iin. Veroprosentin korotus pelastaa vain yhdet alijäämät eikä muutoinkaan tue kuntalaisten ostovoimaa eikä lisää kunnan vetovoimaisuutta.

Reisjärven kuntastrategiaan on kirjattu yksiselitteiseksi tavoitteeksi kunnan säilyminen itsenäisenä. Kunnan tulevaisuuden turvaamiseksi on Ppky Selänteen taloutta on saatava kuriin nopeasti. Tästä syystä esitetyistä vaihtoehdoista Ppky Selänteen yhtymähallituksen palvelurakennemuudistusesitys on hyväksyttävissä.

Oheismateriaalina

Selänteen esitys Kyhall 29.10.2020

Selänteen esitys Kustannusvaikutukset kunnittain_Kyhall 29.10.2020

Haapajärven esitys Kyhall 29.10.2020

Haapajärven esityksen vaikutusarviointia_Rj iltakoulu 3.11.2020

Valmistelija: kunnanjohtaja 040 3008 200

Kja

Ehdotus: Kunnanhallitus päättää linjata Reisjärven kunnan kannan palvelurakennemuudistukseen ja antaa yhtymävaltuuston jäsenille omistajaohjauksena ohjeen hyväksyä Ppky Selänteen yhtymähallituksessa 29.10.2020 antama esitys palvelurakennemuudistukseksi, pois lukien hammashuolto, jolle haetaan toimipistettä Reisjärveltä. Mikäli päädytään liikkuvaan hammashuollon yksikköön, tulee siinä voida tehdä hoitotoimenpiteitä.

Päätös: Hyväksyttiin.

VALTUUTETTU TEUVO NYMANIN ANTAMAT SELVITYKSET HÄNESTÄ TEHTYYN HÄIRINTÄILMOITUKSEEN

KHALL § 191
9.11.2020

Kunnalla on työnantajana työturvallisuuslain 28 §:n, yhdenvertaisuuslain 14 §:n ja tasa-arvolain 8 §:n perustuva velvollisuus puuttua luottamushenkilön epäasialliseen käytökseen kunnan työntekijää tai työntekijöitä kohtaan. Työturvallisuuslaki 28 §: ”Jos työssä esiintyy työntekijään kohdistuvaa hänen terveydelleen haittaa tai vaaraa aiheuttavaa häirintää tai muuta epäasiallista kohtelua, työnantajan on asiasta tiedon saatuaan käytettävissään olevin keinoin ryhdyttävä toimiin epäkohdan poistamiseksi.”

Epäasiallinen käytös voi ilmetä esimerkiksi rasistisena tai seksuaalisena häirintänä, jatkuvana tai toistuvana työn väheksymisenä tai vaikeuttamisena, perättömien juurujen levittämisenä tai epäasiallisena puheena. Tällainen käytös voi ilmetä kokouksessa, julkisessa keskustelussa, internetissä tai kunnan työpaikoilla.

Kuntalain 69 §:n mukaan luottamushenkilön tulee edistää kunnan ja sen asukkaiden etua sekä toimia luottamustehtävässään arvokkaasti tehtävän edellyttämällä tavalla. Kuntalain 85 §:n mukaan luottamushenkilö hoitaa tointaan virkavastuulla. Häneen sovelletaan rikoslain virkarikoksia koskevia säännöksiä.

Jos luottamushenkilön voidaan todennäköisin perustein epäillä syyllistyneen toimessaan virkarikokseen tai muuten menetelleen siinä velvolluuksiensa vastaisesti, kunnanhallituksen on vaadittava asianomaiselta selitys sekä tarvittaessa ilmoitettava asiasta valtuustolle. Asiasta on viipymättä tehtävä rikosilmoitus, jos kysymyksessä on ilmeinen virkarikos.

Kuntalain 85 §:n mukaisena luottamushenkilön velvolluuksien vastaisena menettelynä voidaan pitää esimerkiksi luottamushenkilön työturvallisuuslain tai yhdenvertaisuuslain mukaista epäasiallista käyttäytymistä kunnan työntekijää kohtaan. Esimerkiksi virka-aseman väärinkäyttäminen tai virkavelvollisuuden rikkominen puolestaan ovat virkarikoksia.

Kunnan toimintavelvoitteen kannalta ei ole merkitystä, täyttääkö luottamushenkilön menettely jonkin rikoksen tunnusmerkistön vai ei. Kunnan on joka tapauksessa puututtava luottamushenkilön epäasialliseen käyttäytymiseen, mikäli se täyttää työturvallisuuslain, tasa-arvolain tai yhdenvertaisuuslain häirinnän tai epäasiallisen kohtelun tunnusmerkit.

Kunnanjohtajaan kohdistuneesta häirinnästä tai epäasiallisesta kohtelusta on jätetty häirintäilmoitus 7.10.2020, joka on käsitelty kunnanhallituksessa 16.10.2020. Tässä yhteydessä kunnanhallitus on päättänyt pyytää valtuutettu Teuvo Nymanilta selityksen häirintäilmoituksessa esille tulleisiin seikkoihin 31.10.2020 mennessä.

Reisjärven kunnan hallintosäännön (15 §) toimitelin voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

Oheismateriaali: Valtuutettu Teuvo Nymanin selvitykset tapahtumista

VALTUUTETTU TEUVO NYMANIN ANTAMAT SELVITYKSET HÄNESTÄ TEHTYYN HÄIRINTÄILMOITUKSEEN

Valmistelija: kunnanhallituksen 1. varapuheenjohtaja Antti Vedenpää
050 366 8628

Pj

Ehdotus: Kunnanhallitus

1. päättää käsitellä asian puheenjohtajan selostuksen pohjalta
2. merkitsee tiedoksi valtuutettu Teuvo Nymanin selvitykset tapahtumista
3. päättää jäädä odottamaan viranomaistutkinnan tuloksia

Asianosainen kunnanjohtaja Marjut Silvast poistui käsittelyn ajaksi.
Asianosainen valtuutettu Teuvo Nyman poistui ennen käsittelyn alkua.

Päätös: Hyväksyttiin.

KHALL § 192

9.11.2020

Kunnanhallitus päätti 26.10.2020 § 169 hakea jatkoaikaa ja rahoituksen muutosta Vuohojärven biotalous- ja virkistyskäyttökunnostushankkeen toteuttamiseksi liitteen mukaisesti ajalle 1.11.2020-31.10.2021. Jatkohankkeeseen sisältyy liitteenä oleva Reisjärven Onkilammennevan kosteikkoalueen toimenpidesuunnitelma.

Monenlaisille vesistönsuojelurakenteille on edelleen tarvetta. Kahdelle uudelle kosteikolle on jo olemassa suunnitelmat, jotka on tarkoitus toteuttaa Vuohojärven biotalous- ja virkistyskäyttökunnostus -jatkohankkeen yhteydessä. Toinen kosteikko sijoittuu vanhalle turvetuotantoalueelle Haijoen valuma-alueelle ja toinen Kiljanjärven valuma-alueelle. Vanhempia olemassa olevia kosteikoita kunnostetaan, jos tarvetta löytyy. Myös muita kohteita kartoitetaan ja tarvittaessa luodaan suunnitelmat. Valmiit suunnitelmat toteutetaan jo hankkeen aikana, jos se on varojen ja käytettävissä olevan ajan kannalta mahdollista.

Onkilammennevan kosteikkoalueesta on tarkoitus perustaa vesiensuojeluun ja luonnon monimuotoisuuden edistämiseen, erityisesti vesilinnuille, tarkoitettu kosteikkoalue käytöstä poistuneelle turvetuotantoalueelle. Tuotantoalueen pinta-ala on 43 ha, josta vesialueeksi on suunniteltu 29,3 ha ja reuna-alueiksi jää 13,7 ha.

Kosteikot ovat osa luonnon monimuotoisuutta ja tarjoavat tärkeitä ekosysteemipalveluita yksittäisille ihmisille, yhteisöille ja yhteiskunnalle. Kosteikko perustetaan patoamalla sekä lisäämällä mosaiikkimaisesti avovesialueita ja saaria. Kosteikkoalueen muodostamisen tärkeimpinä tavoitteina on lisätä erityisesti vesilinnuille soveltuvia poikue-elinympäristöjä sekä ruokailu- ja levähdysalueita, edistää vesiensuojelua parantamalla ravinteiden ja kiintoaineen sitoutumista kosteikolla, lisätä maa- ja/tai metsätalousalueen vesiensuojelua ja vähentää veden tulvimista. Toimenpiteistä hyötyvät linnuston ja muun riistan elinympäristö, vesiensuojelu, luonnon monimuotoisuus ja muu virkistyskäyttö. Lisäksi vaihteleva ja monimuotoinen maatalousympäristö luo myönteistä mielikuvaa maaseudusta ja maatalouden harjoittajista sekä toimii näkyvänä käyntikorttina.

Onkilammennevan kosteikkoalueen perustamisessa kunta toimisi suunnitelman toteuttajana. Osatoteuttajina ovat myös Kalajoen vesienhoitoryhmän ja Ylivieskan kaupungin toteuttama Yhteisessä veneessä -hanke. Yhteistyötä pyritään tekemään myös paikallisen metsästysseuran kanssa. Kosteikko voidaan toteuttaa Vuohojärven kunnostushankkeen jatkoajalla 1.11.2020-31.10.2021, mihin kustannukset on jo laskettu mukaan. Uutta erillistä rahaa ei siten tarvita. Kohde sijaitsee kunnan omistamalla alueella. Koska vanhasta turvetuotantoalueesta ei ole vastaavaa rahallista hyötyä, eikä jatkokäyttö peltomaanakaan ole tuottavaa, on kosteikon perustaminen perusteltua. Aluetta voidaan myös vuokrata.

Liite Kosteikkosuunnitelma

Valmistelija: kunnanjohtaja 040 3008 200

Kja

Ehdotus: Kunnanhallitus hyväksyy Onkilammennevan kosteikkoalueen toimenpidesuunnitelman osana Vuohojärven jatkohanketta.

Päätös: Hyväksyttiin.

SAAPUNEET VIRANHALTIJAPÄÄTÖKSET JA PÖYTÄKIRJAT

KHALL § 193
9.11.2020

Saatetaan tiedoksi kunnanjohtajan, talous- ja kehityspäällikön, toimistosihteerin, lomituspalvelupäällikön ja lomatoimenjohtajan viranhaltijapäätökset

Kunnanjohtaja
Yleispäätökset §:t 27 - 28
Henkilöstöpäätökset §:t
Poissaolopäätökset §:t
Hankintapäätökset §:t

Kehitys- ja talouspäällikkö Johanna Rautakoski
Yleispäätökset §:t
Henkilöstöpäätökset §:t 1 - 3
Poissaolopäätökset §:t
Hankintapäätökset §:t

Toimistosihteeri Sanna-Maarit Rajala
Asuntojen vuokraukset §:t

Lomituspalvelupäällikkö Riitta Mustola
Yleispäätökset §:t 17 -20

Lomatoimenjohtaja Urpo Ävist
Yleispäätökset §:t 44 - 46

Kja

Ehdotus: Kunnanhallitus hyväksyy saapuneet pöytäkirjat.

Päätös: Hyväksyttiin.

ILMOITUSASIAT

KHALL § 194
9.11.2020

Maatalousyrittäjien eläkelaitos, Mela

- ilmoitus koskien maatalousyrittäjien lomituspalvelujen valtionkorvausta vuodelle 2019

Keski-Pohjanmaan liitto

- maakuntahallitus, ptk 19.10.2020

Pohjois-Pohjanmaan liitto

- maakuntahallitus, ptk 19.10.2020

Jokilaakson pelastuslaitos

- johtokunta, ptk 16.10.2020

Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystyöntekijäliiton keskeinen työryhmä, Soite

- valtuusto, ptk 19.10.2020

Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystyöntekijäliiton keskeinen työryhmä, Soite

- hallitus, ptk 26.10.2020

Alajärven kaupunki

- Järviseudun jätelautakunta, ptk 27.10.2020

Ehdotus: Kunnanhallitus merkitsee ilmoitusasiat tiedokseen.

Päätös: Merkitään tiedoksi.

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä Kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Pykälät 178 - 185, 187 - 194
	Koska päätöksestä voidaan tehdä Kuntalain 134 §:n mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla: Pykälät
	HallintolainkäyttöL 5 §:n / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja - aika	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite, sähköposti ja telefax Reisjärven kunnanhallitus Reisjärventie 8 85900 REISJÄRVI sähköposti: reisjarvi@reisjarvi.fi Pykälät 186 Pöytäkirja oikaisuvaatimusohjeineen on julkaistu kunnan internetsivuilla 2. 12.11.2020 Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Oikaisuvaatimusaika on 14 päivää tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.
Oikaisuvaatimuskirjelmän sisältö ja toimittaminen	Ks. jäljempänä

AVOIMEKSI TULEVAN VIRAN, TOIMEN TAI TEHTÄVÄN TÄYTTÖLUPA-ANOMUS KUNNAHALLITUKSELLE

Virka / Toimi / Tehtävä	Korjausrakentaja/Kiinteistönhoitaja
Vakanssi / tehtävä täytetään ajaksi	3.11.– 31.12.2020
Esimies Esimiehen tehtävä	Pentti Paloranta, 040 3008 245 Erikoissähkötekniikko
Toimiala / palveluyksikkö	Tekninen toimi
Tehtävänkuvaus	Kiinteistöjen remonttityöt ja muu kiinteistöhoito
Palkkaus Tehtäväkohtainen palkka tai tuntipalkka Kokonaispalkka kuukaudessa TES palkkaliite	KVTES, tehtäväkohtainen palkka, 2300€
Määrärahavaraus koko vuoden talousarviossa sis. sivukulut	Noin 40 000€
Muu rahoitussuunnitelma	
Määräaikaisuuden peruste	
Perustelut (miksi paikka auki?)	Edesmenneen kiinteistöhoitajan paikka on täyttämättä ja työvoimaa tarvitaan
Vaihtoehtoinen tapa hoitaa kyseinen tehtävä	Ei ole
Seuraus jos paikkaa ei täytetä (aina mainittava!)	Vakituinen henkilökunta on kiinnitetty muihin kiinteistö- ja ulkoalueiden hoidollisiin työkohteisiin eikä resursseja em. tilojen remontointiin ole vakituisen henkilökunnan voimin.
Toimialajohtajan esitys ja mahdolliset kommentit	puollan / en puolla

Päätöspäivä
9.11.2020

Hakija Nimi Lähiosoite Postitoimipaikka	XX ja XX
Rakennuspaikka Kunta Kaupunginosa / kylä RN:o Tilan nimi Rakennuspaikan osoite Pinta-ala	Reisjärvi Kangaskylä 691-402-1-129 Ylämäki Ylämäki 129 6800m ²
Rakennustoimenpide	Valmiin kesämökin + saunan rakennusluvan lopputarkastus
Kaavoitustilanne	Kaavoittamaton ranta-alue
Selostus poikkeamisesta	Kesämökin 80m ² + saunan 11,3m ² rakentaminen
Liitteet	Lainhuutotodistus, rakennuksen pääpiirrokset, asemapiirros, naapurien kuulemiset
Hakemuksen perustelut	Kesämökin + saunan lopputarkastus pitämättä ja rakennusluvan määräaika umpeutunut 1.9.2001. Luvitetaan uudestaan lopputarkastusta varten.
Lausunnot ja naapurien kuuleminen	Naapureita on kuultu ja heillä ei ole huomauttamista asiaan.
PÄÄTÖSEHDOTUS	Kunnanjohtajan päätösehdotus: Kunnanhallitus myöntää haetun poikkeamisen kaavoittajan esittämin perustein. Kaavoittajan perustelut: Määräalalle on rakennettu mökki ja sauna 1990-luvulla. Poikkeamisen hakemisen perusteena on pitämätön rakennuksen lopputarkastus. Kaavoittaja ei näe estettä poikkeamisen myöntämiselle. Valmistelija: tekninen johtaja Ville Repo 040 3008 250 Maksu 400€, naapurien kuuleminen 30€
PÄÄTÖS	Khall 9.11.2020 § 186
Voimassaolo ja jatkotoimenpiteet	Päätös on voimassa 9.11.2022 (2v antopäivästä) Ennen minkäänlaisen toimenpiteeseen ryhtymistä hakijan on saatava rakennusvalvontaviranomaiselta rakennuslupa.
Päätöksen antopäivä	Julkipanon jälkeen
Valitusosoitusteksti	Valitusviranomainen: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Päätöspäivä
9.11.2020

	<p>Isokatu 4 90100 OULU (PL189, 90101 OULU)</p> <p>Valitusaika: 30 päivää</p> <p>Tämä päätös on annettu julkipanon jälkeen yllä mainittuna antamispäivänä, jolloin sen katsotaan tulleen asianomaisten tietoon. Muutosta tähän päätökseen voidaan hakea yllä mainitulta valitusviranomaiselta kirjallisella valituksella, joka valittajan itsensä tai hänen valtuuttamansa asiamiehen on annettava tai lähetin välityksellä tai postitse toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen viraston aukioloajan päättymistä luettuna yllä mainitusta päätöksen antamispäivästä. Valituskirjelmän oheen on liitettävä tämä päätös sekä mahdollinen muu selvitys, johon valittaja haluaa vedota.</p>
--	--

REISJÄRVEN
ONKILAMMINNEVAN
KOSTEIKON
TOIMENPIDESUUNNITELMA

28.9.2020
Juha Siekinen
KOSTEIKKOMAILMA

Sisällys

1 HANKKEEN YLEISKUVAUS JA TAVOITTEET	3
1.1 Hanke, toteuttaja, suunnitelman laatija ja muut suunnitteluun osallistuneet.....	3
1.2 Vastuut kohteen rakenteista ja hoidosta sekä vaikutus kuivatustilanteeseen.....	3
1.3 Tavoitteet.....	3
1.4 Hankkeen hyödyt	4
1.5 Sijainti ja vesistöalue	5
1.6 Suunnittelualueen kuvaus ja vaikutusten arviointi.....	8
1.7 Kiinteistöjen omistus.....	13
2 HYDROLOGIA, TOPOGRAFIA JA KOSTEIKON MITOITUS	15
3 KOSTEIKON TOIMENPIDESUUNNITELMA	20
3.1 Kosteikon perustamisen yleissuunnitelma	20
3.2 Osa-alue 1:n rakentamisen työselostus	21
3.3 Osa-alue 2:n rakentamisen työselostus	27
3.4 Patolaitteiden mitoitus	30
3.5 Ympäristöön kohdistuvat uhkatekijät ja muut työn aikana huomioitavat asiat.....	33
4 HOITO JA KUNNOSSAPITO	35
5 PERUSTAMISKUSTANNUKSET.....	36

Kuvat ja taulukot

Kuva 1. Kosteikkohankkeen sijainti peruskartalla	5
Kuva 2. Kosteikkohankkeen sijainti ortokuvalla	6
Kuva 3. Kosteikkohankkeen sijainti eri jakotason vesistöalueilla.....	7
Kuva 4. Pienoiskopterikuva osa-alueen 1 itäreunan keskikohdasta pohjoiseen 16.3.2020.	11
Kuva 5. Pienoiskopterikuva osa-alueen 1 itäreunalta patolaitteiden asennuspaikalta 16.3.2020.	12
Kuva 6. Suunnittelualueen kiinteistöt.	14
Kuva 7. Länsireunan kokoomaojan valuma-alue.....	15
Kuva 8. Pohjoisreunan kokoomaojan valuma-alue.	16
Kuva 9. Pintavesien virtausmalli.....	17
Kuva 10. Suunnittelualueen ja sen lähialueen korkeusluokat 25 cm:n välein.	18
Kuva 11. Suunnittelualueen korkeusluokat 25 cm:n välein laserkeilausaineiston perusteella.	19
Kuva 12. Kosteikon toimenpiteet ja vesisyvyysluokat laserkeilausaineiston perusteella.....	20
Kuva 13. Pituusprofiili virtaamansäätöpatolaitteen alueella	25
Kuva 14. Rumpuputken 450/400 mm teoreettinen läpäisyvirtaama eri kaltevuuksissa.	30
Taulukko 1. Osa-alueen 1 tulvakynnyksen mitoitus.....	30
Taulukko 2. Osa-alueen 2 tulvakynnyksen mitoitus.....	31
Kuva 15. Osa-alueen 1 kiviverhoillun tulvakynnyksen pituus- ja poikkileikkauspiirustus.....	31
Kuva 16. Osa-alueen 1 pituus- ja poikkileikkausprofiili	32
Kuva 17. Osa-alueen 2 pituus- ja poikkileikkausprofiili	33
Taulukko 3. Osa-alueen 1 perustamiskustannukset	36
Taulukko 4. Osa-alueen 2 perustamiskustannukset	37

Taustakartat, ilmakuvat, laserkeilausaineistot, pohjavesi, kiinteistörajat ja -tunnukset, hydrologia: © Maanmittauslaitos, SYKE ja Geologian tutkimuslaitos.

Valokuvat: Juha Siekkinen Kosteikkomaailma

1 HANKKEEN YLEISKUVAUS JA TAVOITTEET

1.1 Hanke, toteuttaja, suunnitelman laatija ja muut suunnitteluun osallistuneet

Hankkeen nimi REISJÄRVEN ONKILAMMENNEVAN KOSTEIKON TOIMENPIDESUUNNITELMA	
Hankkeen vastuullinen toteuttaja(t) ja yhteystiedot Reisjärven kunta Reisjärventie 8 A, 85900 REISJÄRVI sekä Yhteisessä veneessä -hanke Ylivieskan kaupunki Kyöstintie 4, 84100 YLIVIESKA	Suunnitelman laatija Juha Siekkinen, Kosteikkomaailma Ketotie 8 A, 90440 Kempele p. 040 413 9606 juha.siekkinen@kosteikkomaailma.fi
Muut suunnitteluun osallistuneet Tekninen johtaja Sami Puputti ja projektipäällikkö Ari Mikkonen, Reisjärven kunta	

1.2 Vastuut kohteen rakenteista ja hoidosta sekä vaikutus kuivatustilanteeseen

Vastuut patorakenteista ja kosteikon hoidosta Vastuu kosteikkojen patorakenteista ja kosteikon hoidosta on hankkeen vastuullisella toteuttajalla Reisjärven kunnalla.
Vettymishaittojen huomiointi ja muutokset lähiympäristön kuivatustilassa Naapurikiinteistöjen kuivatustilanne ei heikkene. Patolaitteet mitoitetaan riittävän suuriksi läpäisemään lumien sulamisvedet ja tulvat sekä tulvakynnykset varmistavat veden läpivirtauksen hallitusti myös kerran 20. vuodessa tapahtuvien suurten virtaamien aikana.

1.3 Tavoitteet

Hankkeen yleiskuvaus Hankkeen tarkoituksena on perustaa vesiensuojeluun ja luonnon monimuotoisuuden edistämiseen, erityisesti vesilinnuille, tarkoitettu kosteikkoalue käytöstä poistuneelle turvetuotantoalueelle. Tuotantoalueen pinta-ala on 43 ha, josta vesialueeksi on suunniteltu 29,3 ha ja reuna-alueiksi jää 13,7 ha. Kosteikkoalue edistää vesiensuojelua, kun sille ohjataan ympäröivien valuma-alueiden valumavesiä. Alue voi toimia puolisuokeltajasorsien poikue-elinympäristönä ja se soveltuu myös muiden kosteikkolajien lisääntymis- ja levähdysalueiksi. Kosteikko perustetaan patoamalla sekä lisäämällä mosaiikkimaisesti avovesialueita ja saaria. Kohde sijaitsee Reisjärven kunnan omistamalla kiinteistöllä ja se toimii myös toteuttajana. Osatoteuttajana on myös Kalajoen vesienhoitoryhmän ja Ylivieskan kaupungin toteuttama Yhteisessä veneessä -hanke. Yhteistyötä pyritään tekemään myös paikallisen metsästysseuran kanssa.
Hankkeen tärkeimmät tavoitteet
☒ Lisätä erityisesti vesilinnuille soveltuvia poikue-elinympäristöjä sekä ruokailu- ja levähdysalueita
☒ Edistää vesiensuojelua parantamalla ravinteiden ja kiintoaineen sitoutumista kosteikolla
☒ Lisätä maa- ja/tai metsätalousalueen vesiensuojelua ja vähentää veden tulvimista
☒ Edistää luonnon monimuotoisuutta
☐ Lisätä taajama-alueen hulevesien varastointikapasiteettia ja vesiensuojelua
☒ Perustaa käytöstä poistuneelle turvetuotantoalueelle monitavoitteinen kosteikko
☐ Parantaa vesistön moninaiskäyttöä (esim. vähentämällä vesistössä olevaa vesikasvillisuutta)
☐ Palauttaa alueen luontaista vesitaloutta (esim. turvemaidella vesien virtauksen ohjaaminen ojista suolle, rimpialueiden kuivumisen vähentäminen ja suovedenpinnan nosto)
☐ Palauttaa vedenkorkeus lähelle tasoa, joka kosteikolla oli ennen ihmisen aikaansaamaa kuivatusta

1.4 Hankkeen hyödyt

Teema	Hyöty
Vesilintujen ja metsähanhen elinympäristö	<p>Matalat ja leveydeltään vaihtelevat avovesialueet ja uomat lisäävät puoliskuseltajorsien elinympäristöjä ja ravinnonhankintakohteita. Keväällä virtaava vesi voi tehdä varhain aukeavia ja vesilintuja hyödyttäviä sulapaikkoja.</p> <p>Kosteikolle tulee uutta avovesialaa n. 20 ha, joka on vesilinnuille sopivaa lisääntymis-, levähdys- ja ruokailualueita. Alueella tulee myös 20-50 cm vesisyvyttä, mikä on optimaalista puoliskuseltajorsien ravinnonhankinnalle. Sinne muodostuu nopesti vesiselkärangattomien yhteisö viereisen avovesialueen vuoksi, mikä takaa vesilintujen poikasille hyvät ravinnonhankintamahdollisuudet. Syksyn muuttokaudella vesilinnut voivat käydä ruokailemassa, kun sarakasvustot runsaine siementähkineen laajenevat.</p> <p>Lisätään vaarantuneiden lajien poikuetuotantoa ja niiden elinympäristöjä.</p>
Muun riistan elinympäristö	<p>Sorkkaeläimet ja useat muut riistaeläimet hyötyvät kosteikoista ja niiden vaihtumisvyöhykkeistä sekä mahdollisesti perustettavista riistapelloista. Monille riistaeläimille tällaiset kosteikot ovat myös juomapaikkoja, joissa on vettä saatavilla myös kesän pitkinä kuivina jaksoina.</p>
Vesiensuojelu	<p>Kosteikot edistävät myös vesiensuojelua, kun niille ohjataan ympäröivillä valuma-alueilla olevia metsäojitusalueiden valumavesiä sekä ne pysäyttävät ja hidastavat turvetuotantoalueen valumavesien virtausta alapuolisiin vesistöihin.</p> <p>Nykytilanteessa valuma-alueen ojitettujen metsätalousmaiden kuivatusvedet virtaavat alueen läpi. Kosteikolla näitä vesiä voidaan kierrättää eri vedensyvyysalueilla, hidastaa niiden virtaamaa ja lisätä viipymää keräämällä samalla talteen kiintoainetta ja siihen sitoutuneita ravinteita. Kosteikko toimii vesiensuojelussa myös, koska sen monimuotoinen luhta- ja vesikasvillisuus sitoo ravinteita ja kiintoainetta.</p>
Riistanhoidon esimerkkikohte ja muu virkistyskäyttö	<p>Kohde sijaitsee entisen turvetuotantoalueen ympäristöiden läheisyydessä, joten se on helppo saavuttaa. Kosteikon reunoilla voi kulkea jokamiehen oikeuden perusteella. Kohteita voidaan käyttää hyvin riistanhoidon ja vesiensuojelun koulutuksessa, koska ne ovat helposti saavutettavissa alueen tiestön vuoksi.</p> <p>Kosteikot ovat esimerkki patoamalla ja veden nostolla tehtävistä riistakosteikoista, jotka voidaan kuivattaa tarvittaessa ja siten ylläpitää korkea perustuotanto. Patolaitteet, joilla voidaan säädellä vedenkorkeutta, ovat myös yksi kohteen ominaisuuksista ja niihin voi tutustua helposti.</p> <p>Vesilintulaskennat ovat osa riistanhoitoa ja sen vuoksi kohteille pyritään toteuttamaan vesilintujen laskenta LUKEn ohjeiden mukaisesti.</p>
Luonnon monimuotoisuus	<p>Matalavetisistä kosteikoista, joille tulee muutamassa vuodessa vesikasvillisuutta hyötyvät muutkin kosteikoilla elävät lajit kuten kahlaajat, lepakot, sammakot ja sudenkorennot. Avoveden lisääntyessä kosteikkoelinympäristöjen monimuotoisuus lisääntyy, mikä edistää edelleen eliöyhteisön rakenteen monipuolistumista.</p>
Kytkeytyminen muihin vesiensuojeluhankkeisiin	<p>Kohde kytkeytyy Kalajoen vesistön tilan parantamiseen ja tulvasuojelun edistämiseen, jossa teetetään vesiensuojelurakenteiden suunnittelua ja demonstroidaan erilaisia vesiensuojelurakenteita.</p>

1.5 Sijainti ja vesistöalue

Sijainti

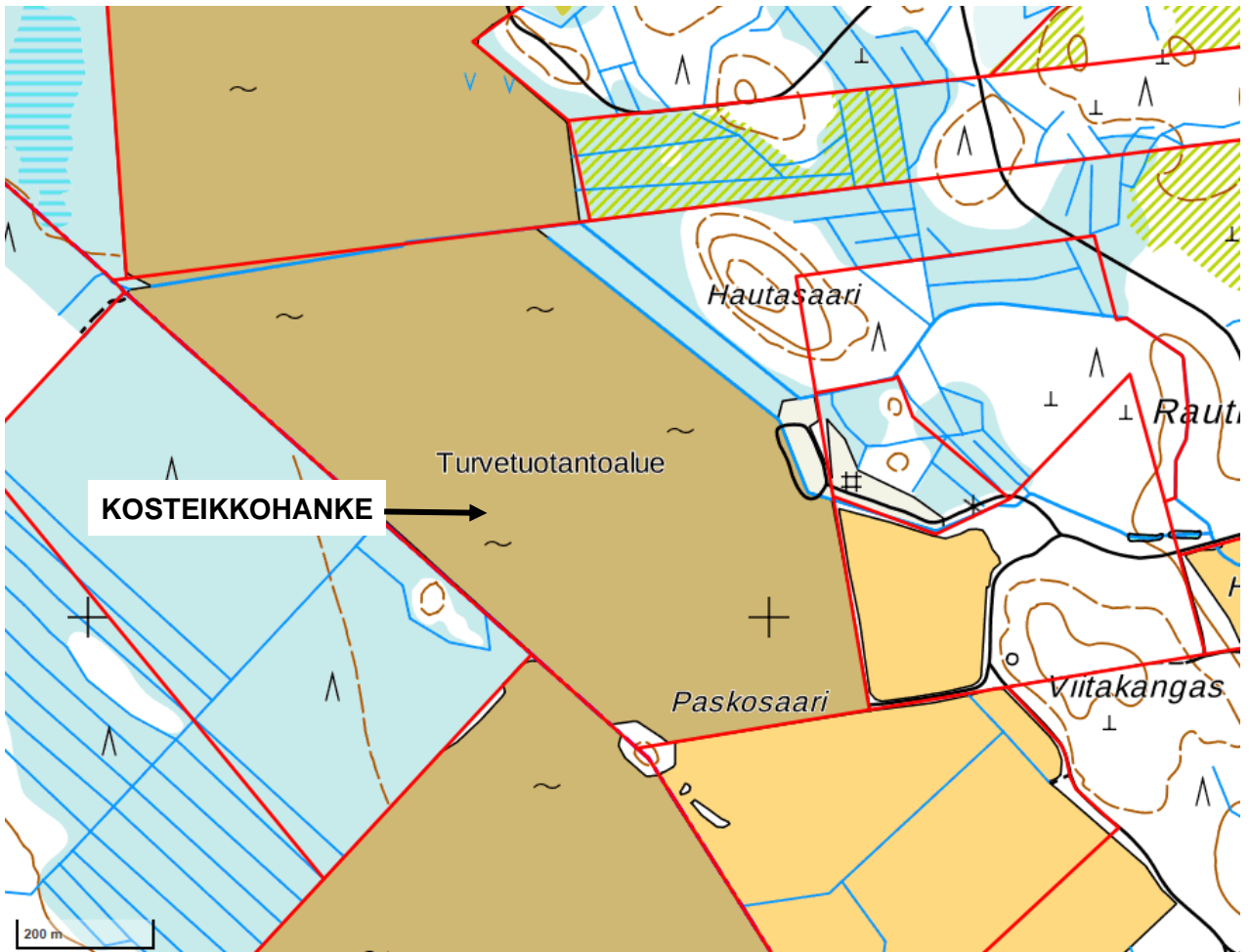
ETRS-TM35FIN-koordinaatit

Koordinaatisto:

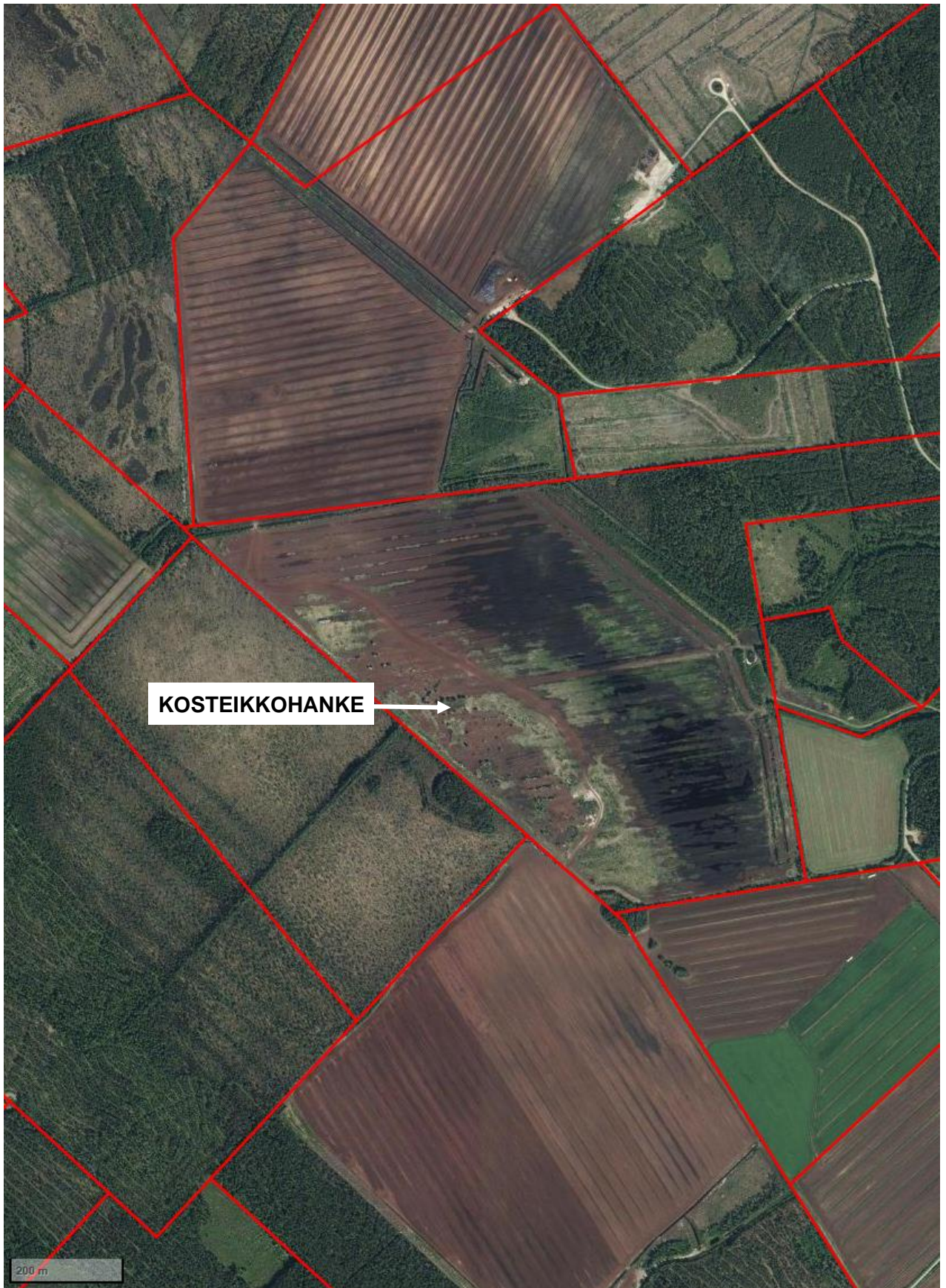
ETRS-TM35FIN

N: 7053148

E: 391785

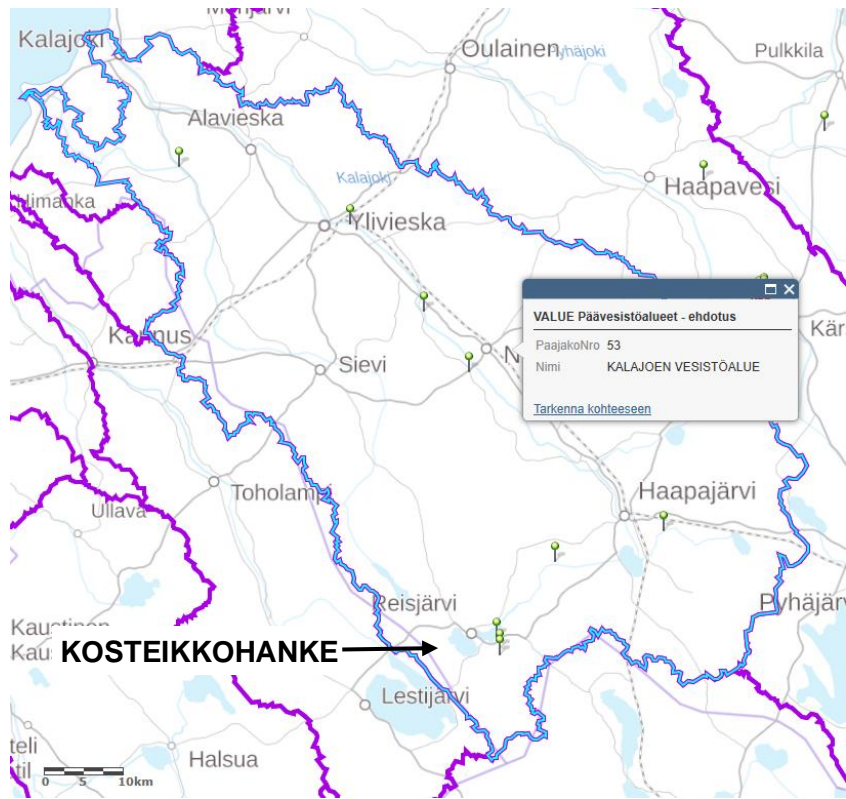
Kuva 1. Kosteikkohankkeen sijainti peruskartalla.

Kuva 2. Kosteikkohankkeen sijainti ortokuvalla.

Vesistöalue ja tilanne ennen toimenpiteitä

Kohde sijaitsee Kalajoen (53) päävesistöässä, Kalajanjoen valuma-alueen vesistöalueella (53.05) ja siellä Reis-Vuohajärven -vesistöalueella (53.053). Lähde jarviwiki.fi

Lähde: SYKE VALUE Valuma-aluejakoehdotus

Kalajoki (53)

Kalajoki on yksi Suomen päävesistöalueista. Se on jaettu 9 seuraavaan jakovaiheen vesistöalueeseen. Kalajoki kuuluu Oulujoen-lijoen vesienhoitoalueeseen.

The detailed map shows the Kalajoki watershed (53) divided into 9 sub-watersheds, each with a unique number: 53.051, 53.052, 53.053, 53.054, 53.055, 53.056, 53.057, 53.058, and 53.059. A red arrow points to the 'Reis-Vuohajärven alue (53.053)' sub-watershed, which is labeled 'KOSTEIKKOHANKE'. The map includes navigation controls and a legend.

Vesistön osa-alueet

- Siiponjoen - Alajoensuun alue (53.01)
- Kalajoen alaosan alue (53.02)
- Kalajoen keskiosan alue (53.03)
- Malisjoen valuma-alue (53.06)
- Vääräjoen valuma-alue (53.09)
- Settijoen valuma-alue (53.07)
- Kalajoen yläosan alue (53.04)
- Hautaperän tekojärven alue (53.08)
- Kalajanjoen valuma-alue (53.05)

Kuva 3. Kosteikkohankkeen sijainti eri jakotason vesistöalueilla.

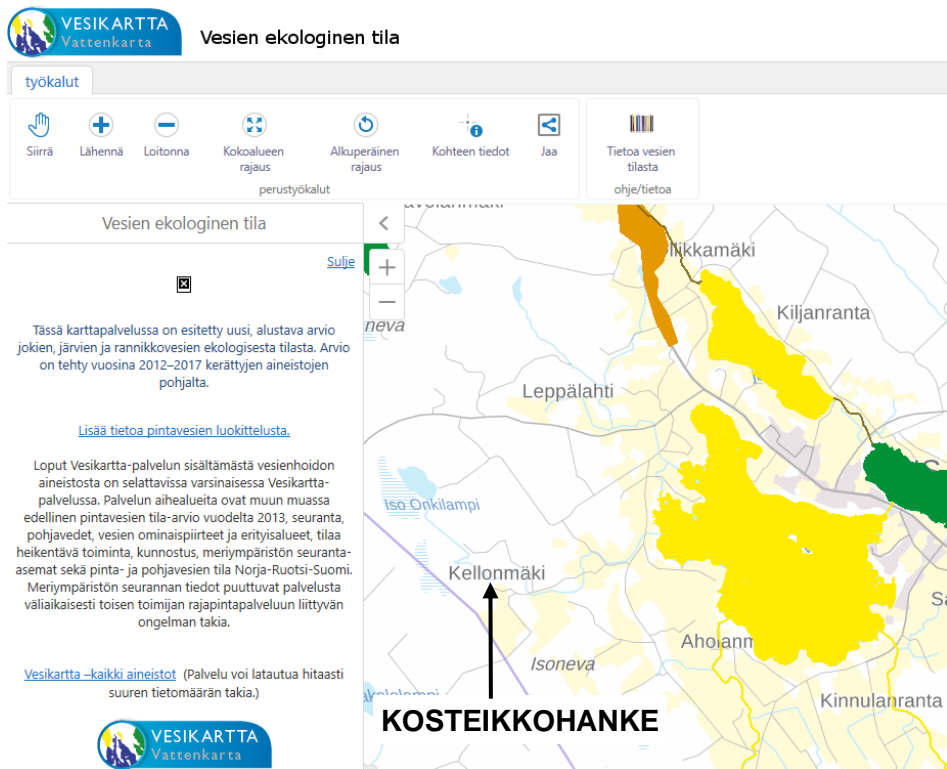
Lähde: jarviwiki.fi

1.6 Suunnittelualueen kuvaus ja vaikutusten arviointi

Pintavesien ekologinen tila 2019

- Erinomainen
- Hyvä
- Tyydyttävä: Vuohtajärvi
- Välttävä
- Huono
- ei luokiteltu

Lähde: Syke, VYYHTI
– Vesistökuunnostajan karttapalvelu 3/2020

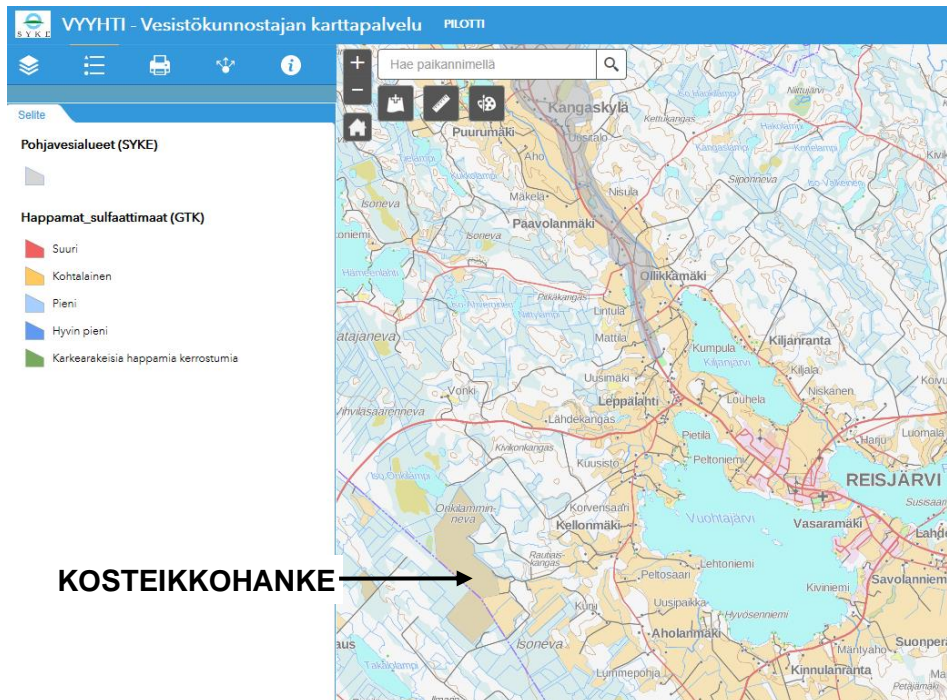
Kosteikko on pohjavesialueella tai sen muodostumisalueella

- ei
- kyllä
- ei tietoa

Happamien sulfaattimaiden todennäköisyys

- Suuri
- Kohtalainen
- Pieni
- Hyvin pieni
- Ei esiinny

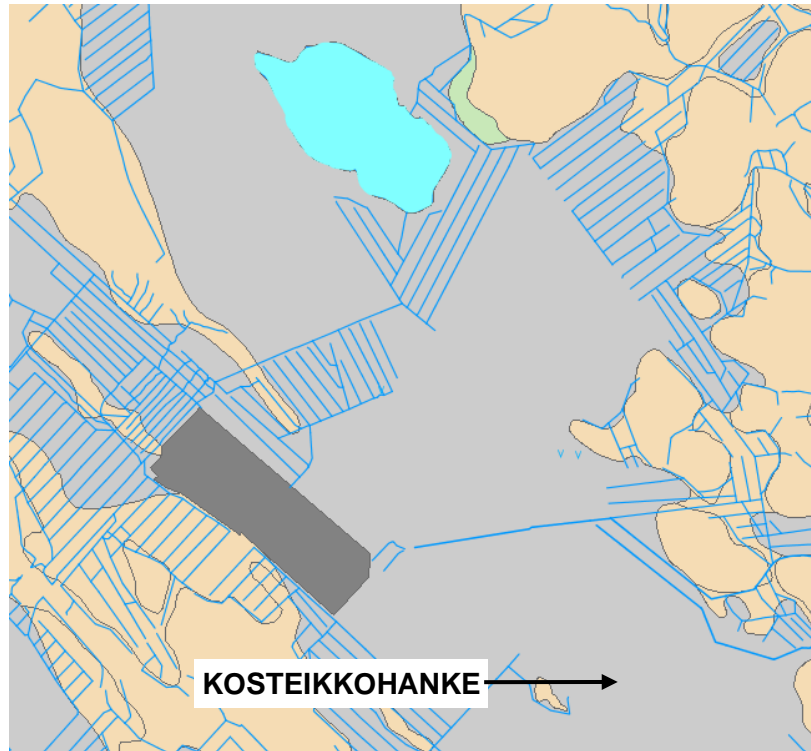
Lähde: Syke, VYYHTI
– Vesistökuunnostajan karttapalvelu 3/2020

Maaperä

Pintamaalaji ja pohjamaalaji on Saraturve (Ct).

Lähde: paikkatietoikkuna.fi
3/2020

▼ Maaperä 1:20 000

Maaperä 1:20 000

- Kalliomaa, maarpeite enintään 1 m (yleensä moreenia) (Ka)
- Rapakallio (RpKa)
- Rakka (RaKa)
- Lohkareita (Lo)
- Kiviä (Ki)
- Hiekkamoreeni (Mf), Soramoreeni (SrMf)
- Hienoainesmoreeni (HMf)
- Sora (Sr)
- Hiekka (Hk)
- liejuinen Hiekka, humuspitoisuus 2-6 % (LjHk)
- karkea Hieta (KHt)
- liejuinen Hieta (karkea), humuspitoisuus 2-6 % (LjHt)
- hieno Hieta (HHT)
- liejuinen hieno Hieta, humuspitoisuus 2-6 % (LjHHT)
- Hiesu (Hs)
- Liejuhiesu, humuspitoisuus 2-6 % (LjHs)
- Savi (Sa)
- Liejusavi, humuspitoisuus 2-6 % (LjSa)
- Lieju, humuspitoisuus yli 6 % (Lj)
- Rahkaturve (St)
- Saraturve (Ct)
- Turvetuotantoalue (Tu)
- Täytemaa (Ta)
- Kartoittamaton (0)
- Vesi (Ve)

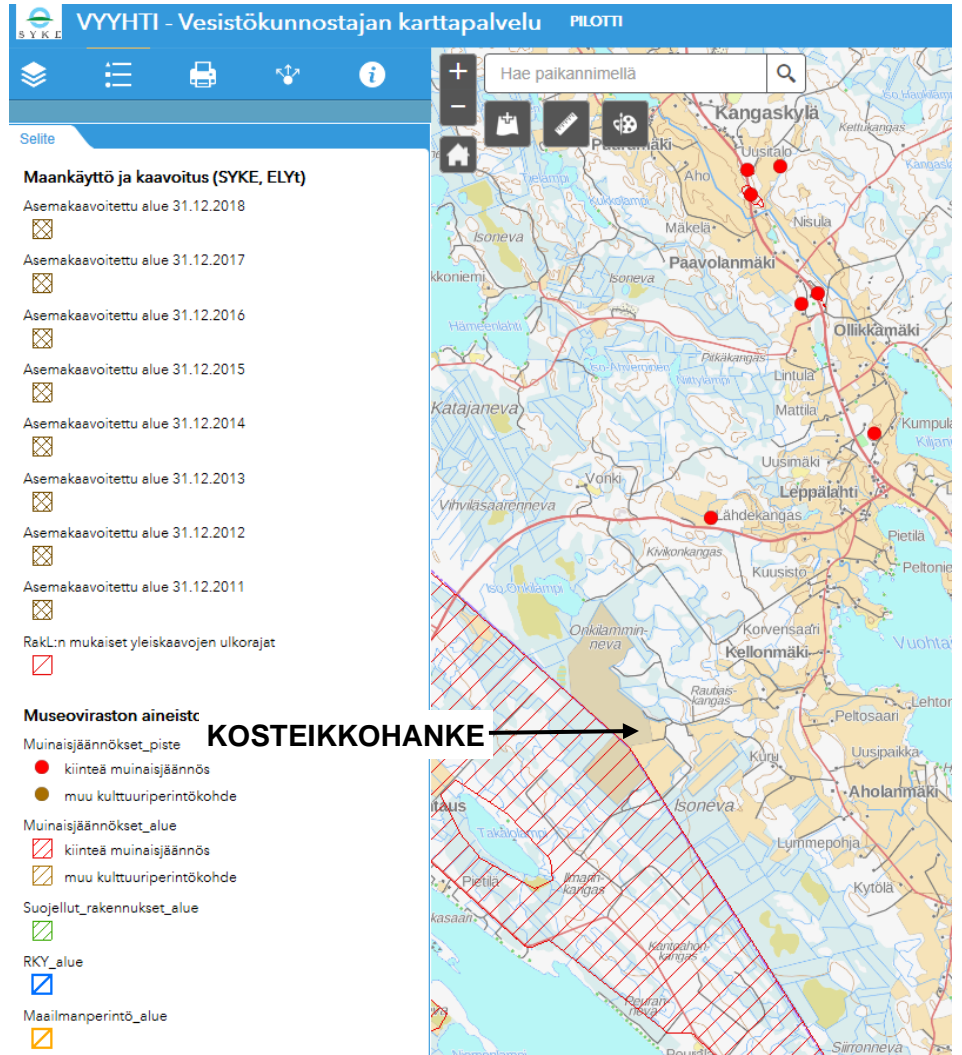
Alueella on asema- tai yleiskaava

- kyllä
- ei
- ei tietoa

Muinaisjäännoiksi alle 100 m etäisyydellä

- kyllä
- ei
- ei tietoa

Lähde: Syke, VYYHTI – Vesistökunnostajan karttapalvelu 3/2020

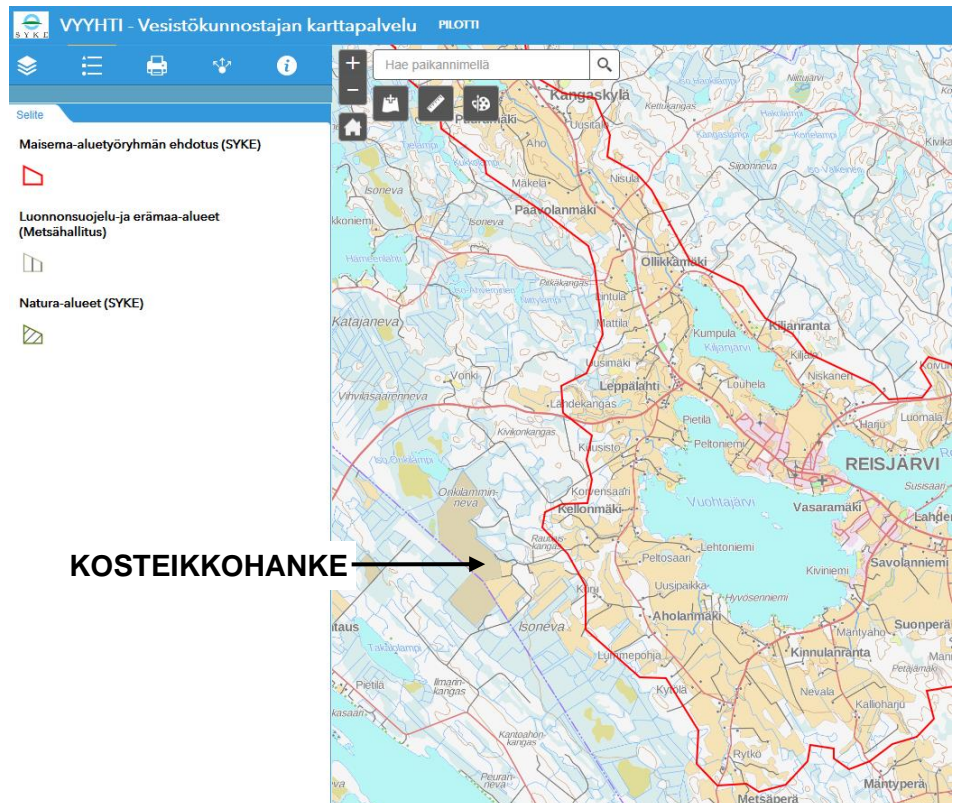
Alue on Maisema-alue-työryhmän ehdottaman rajauksen alueella

- kyllä
- ei

Välittömässä läheisyydessä on luonnonsuojelualue, erämaa-alue tai Natura-alue

- kyllä
- ei
- ei tietoa

Lähde: Syke, VYYHTI – Vesistökunnostajan karttapalvelu 3/2020

Välittömässä läheisyydessä on metsälain 10§ erityisen tärkeä elinympäristö

- kyllä
 ei
 ei tietoa

Kasvillisuus ja kasvisto

- hajahavaintoja
 selvitys tehty
 ei kartoitettu

Käytöstä poistunut turvetuotantoalue on kasvittunut vain vähän luontaisen sukkession myötä ja se on tavanomaista turvemaidella menestyvää suokasvillisuutta. Kosteikon reuna-alueet ovat ojitettuja metsätalousalueita ja siellä ei ole todennäköisesti erityisiä lajeja tai kasvillisuutta, joihin kosteikkohanke vaikuttaisi.

Linnusto ja nisäkkäät

- hajahavaintoja
 selvitys tehty
 ei kartoitettu

Suunnittelualue on käytöstä poistunutta turvetuotantoaluetta, jossa ei ole tällä hetkellä linnustolle sopivia elinpaikkoja.

Erityisiä maisema- tai virkistyskäyttöarvoja tai muita erityispiirteitä

- kyllä
 ei
 ei tietoa

Kohde sijaitsee 6 km Reisjärven kuntakeskuksesta länteen ja on helposti saavutettavissa autolla. Kosteikkoalueen lähelle voi myös ajaa autolla ja kulku alueella on helppoa. Siellä voi käydä tarkkailemassa lintuja kosteikko-osaalueiden reunoilta.

Alueella mahdollisesti olevat liikkumisrajoitukset on otettava huomioon.

Muut aluetta koskevat tiedot

Kuva 4. Pienoiskopterikuva osa-alueen 1 itäreunan keskikohdasta pohjoiseen 16.3.2020.

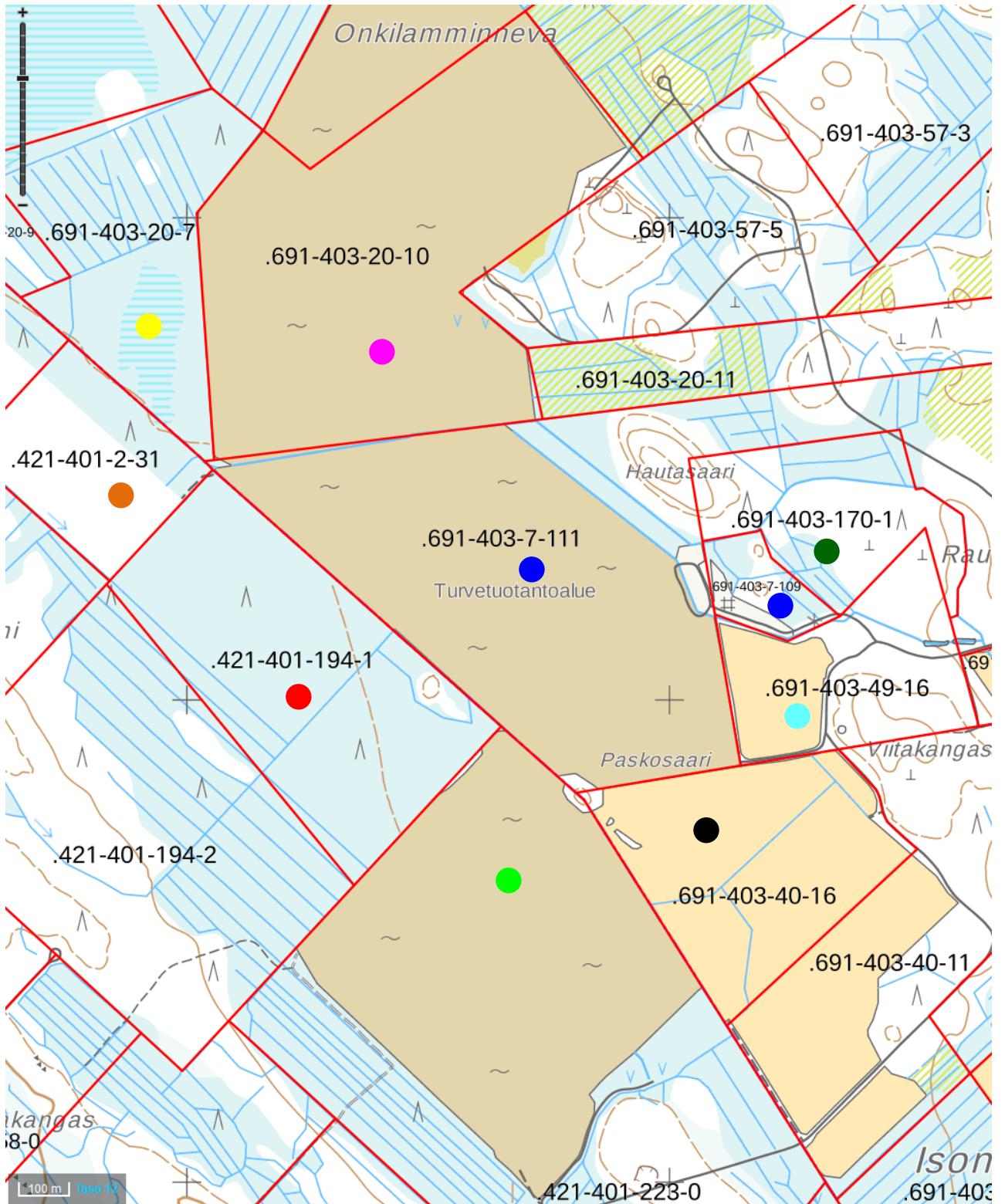
Kuva 5. Pienoisopterikuva osa-alueen 1 itäreunalta patolaitteiden asennuspaikalta 16.3.2020.

1.7 Kiinteistöjen omistus

Seuraavilta kiinteistönomistajilta tai heidän edustajilta on pyydetty kirjallinen tai suullinen suostumus hankkeeseen:

Kiinteistötunnus	Kartalla	Kirjallinen	Suullinen
<p>Kosteikon toteuttajan kiinteistöt:</p> <p>Tila 691-403-7-109, TURVEVARASTO Reisjärven kunta, 0189548-3 Yhteystiedot, katso www.ytj.fi</p> <p>Tila 691-403-7-111, HAIKOSNIITTY Reisjärven kunta, 0189548-3 Yhteystiedot, katso www.ytj.fi</p>	●	☒	☒
<p>Naapurikiinteistöt:</p> <p>Tila 691-403-20-10 Maaselän Turvetuotanto Oy, 1897813-8 Yhteystiedot, katso www.ytj.fi</p>	●	☒	☒
<p>Tila 691-403-20-7, TAKA-AHO Kiljala, Helena Marjaana Patolantie 6-8 D 31, 00640 HELSINKI</p> <p>Kiljala, Maija Helena Ahonniementie 7, 85900 REISJÄRVI</p> <p>Kiljala, Minna Kristiina Kuningattarenkuja 5 G 1, 02780 ESPOO</p> <p>Ukonaho, Tarja-Liisa Aarnipolku 1a, 01820 KLAUKKALA</p>	●	☒	☒
<p>Tila 421-401-2-31, Lestinaho Paalavuo, Jarkko Olavi Sievintie 116, 85900 REISJÄRVI</p> <p>Paalavuo, Pertti Erkki Antero Sievintie 114 A, 85900 REISJÄRVI</p>	●	☒	☒
<p>Tila 421-401-194-1, RAJANEVA Vapo Oy, 0174817-6 Yhteystiedot, katso www.ytj.fi</p>	●	☒	☒
<p>Tila 421-401-223-0, HAUTASAARI Hjelm, Timo Sakari Sysitie 5 A 2, 85900 REISJÄRVI</p>	●	☒	☒
<p>Tila 691-403-40-16, Koivikkoniemi SK-Farmi Oy, 2319101-4 Yhteystiedot, katso www.ytj.fi</p>	●	☒	☒
<p>Tila 691-403-49-16, KIVIMÄKI Aho, Tuomas Antti Sakari Sievintie 15, 85900 REISJÄRVI</p>	●	☒	☒
<p>Tila 691-403-170-1, HONKALAMPI Aho, Harri Kalervo Pajatie 10, 85900 REISJÄRVI</p>	●	☒	☒

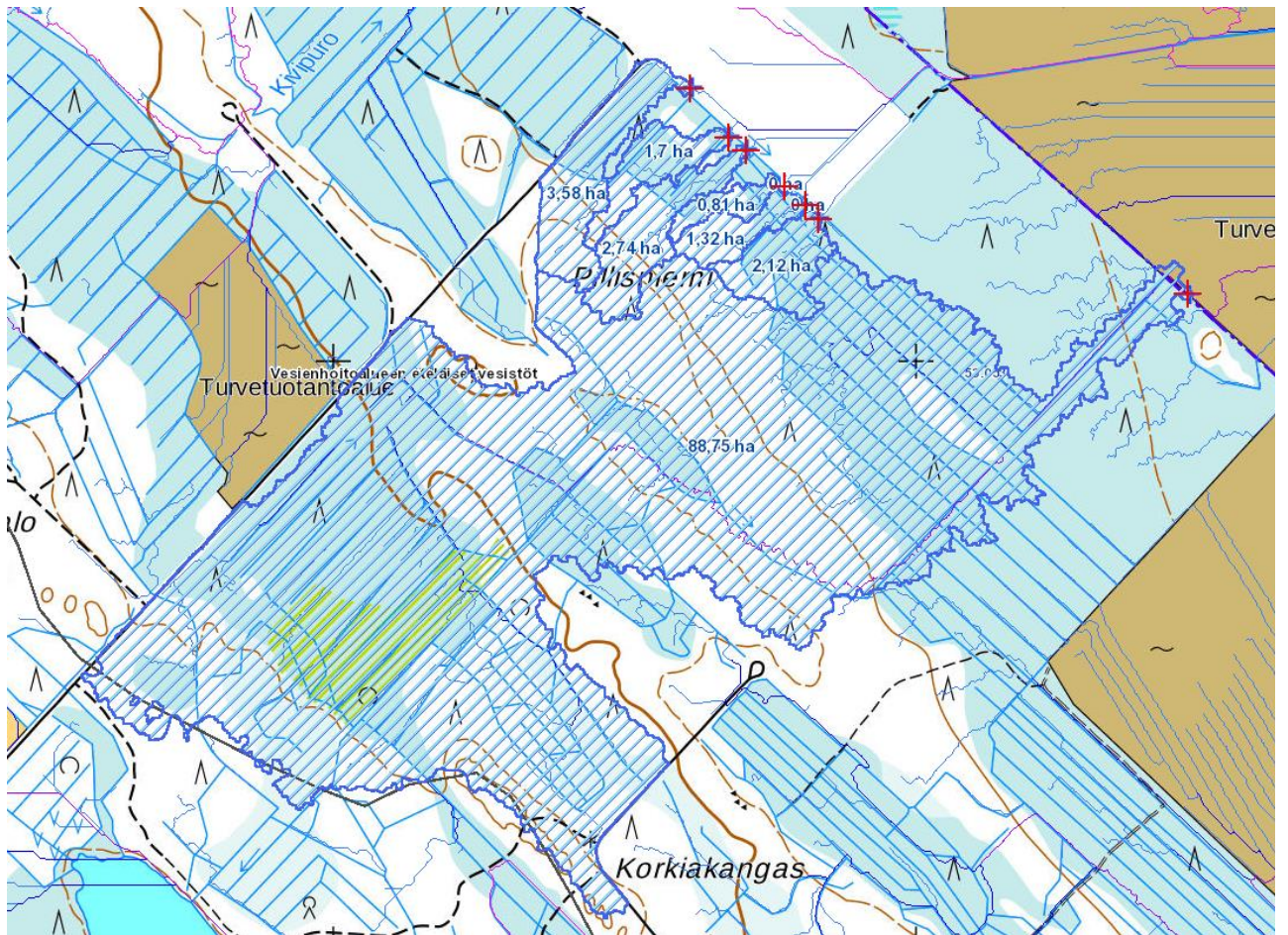
Hankealueen kiinteistöt

Kuva 6. Suunnittelualueen kiinteistöt.

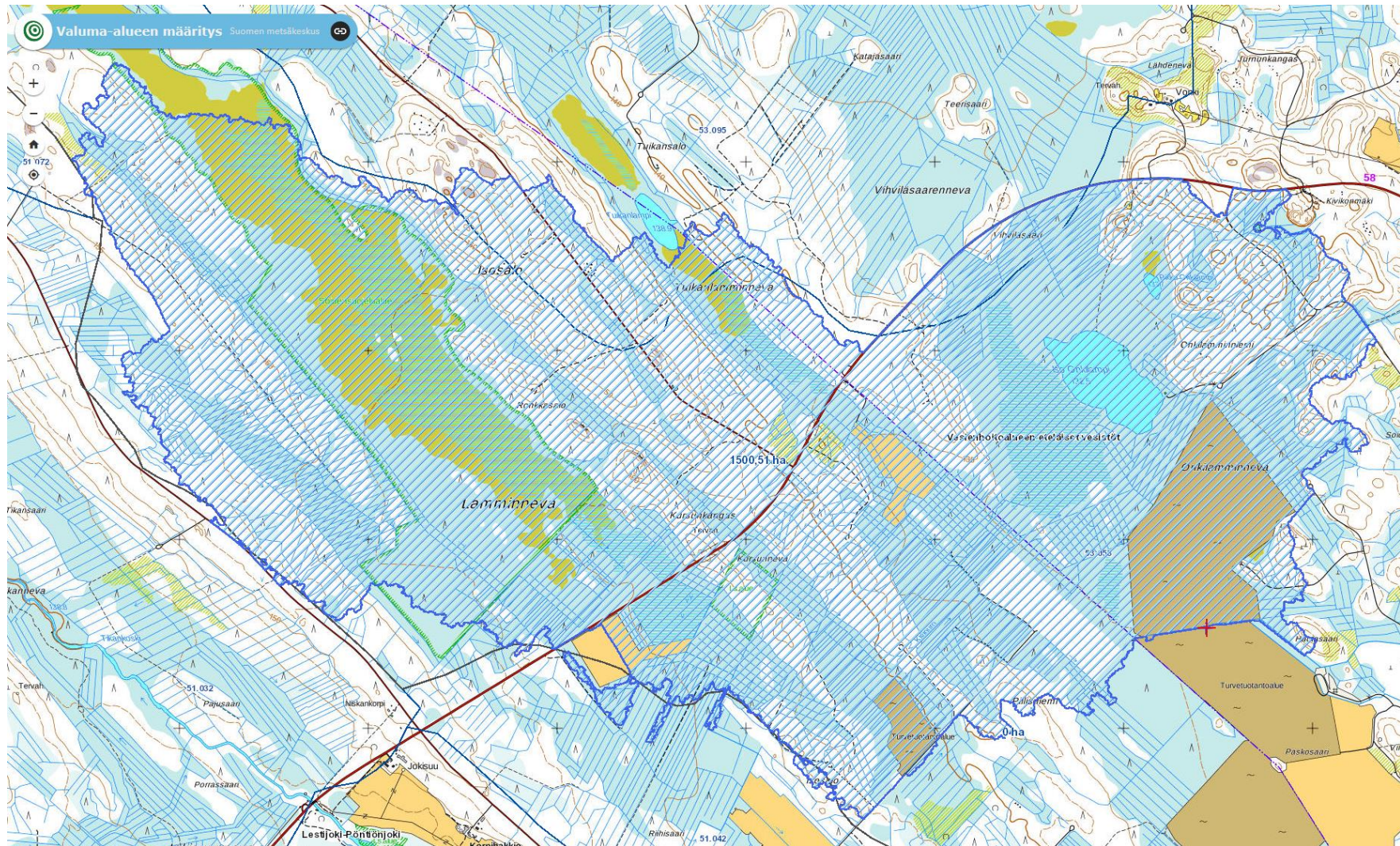
2 HYDROLOGIA, TOPOGRAFIA JA KOSTEIKON MITOITUS

Topografian määrittäminen ☐ Tasolaser ☐ GPS-mittauksella ☒ Laserkeilausaineisto	Lisätiedot	Suunnittelualueen korkeustaso Kosteikkoalueen maanpinnan korkeus vaihtelee välillä 128,3-130,1 +N2000.		
Valuma-alueen pinta-ala 1 601 ha	Peltojen pinta-ala valuma-alueella 9 ha	Peltojen osuus valuma-alueesta 0,6 %	Kosteikon pinta-ala 20 ha	Kosteikon pinta-alan suhde valuma-alueen pinta-alaan 1,25 %

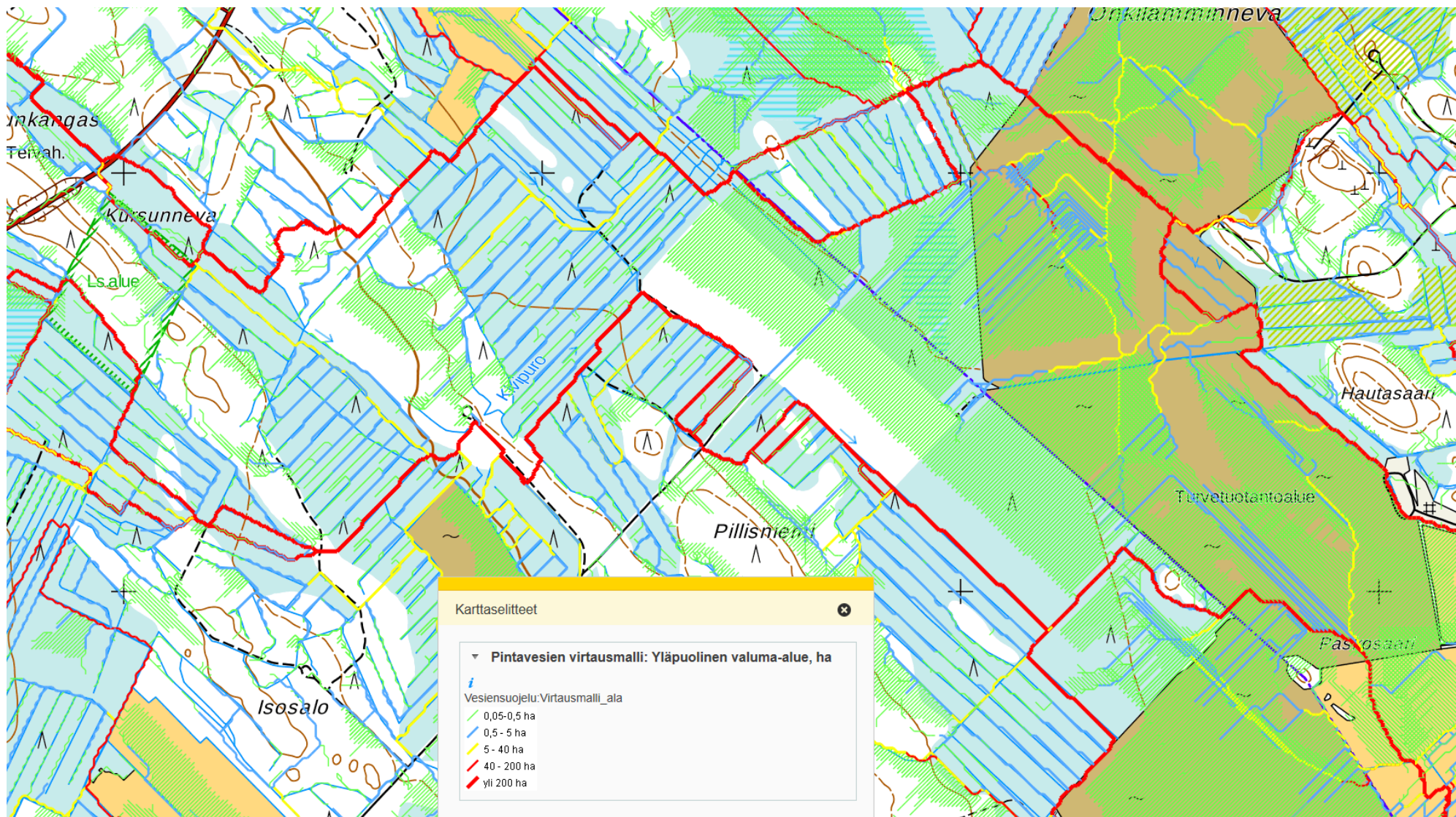
Kuva 7. Länsireunan kokoomaojan valuma-alue.

Länsireunalla olevan kokoomaojan valuma-alue on 101 ha. Määrittäminen on tehty Suomen metsäkeskuksen valuma-alueen määrittämis-työkalulla.

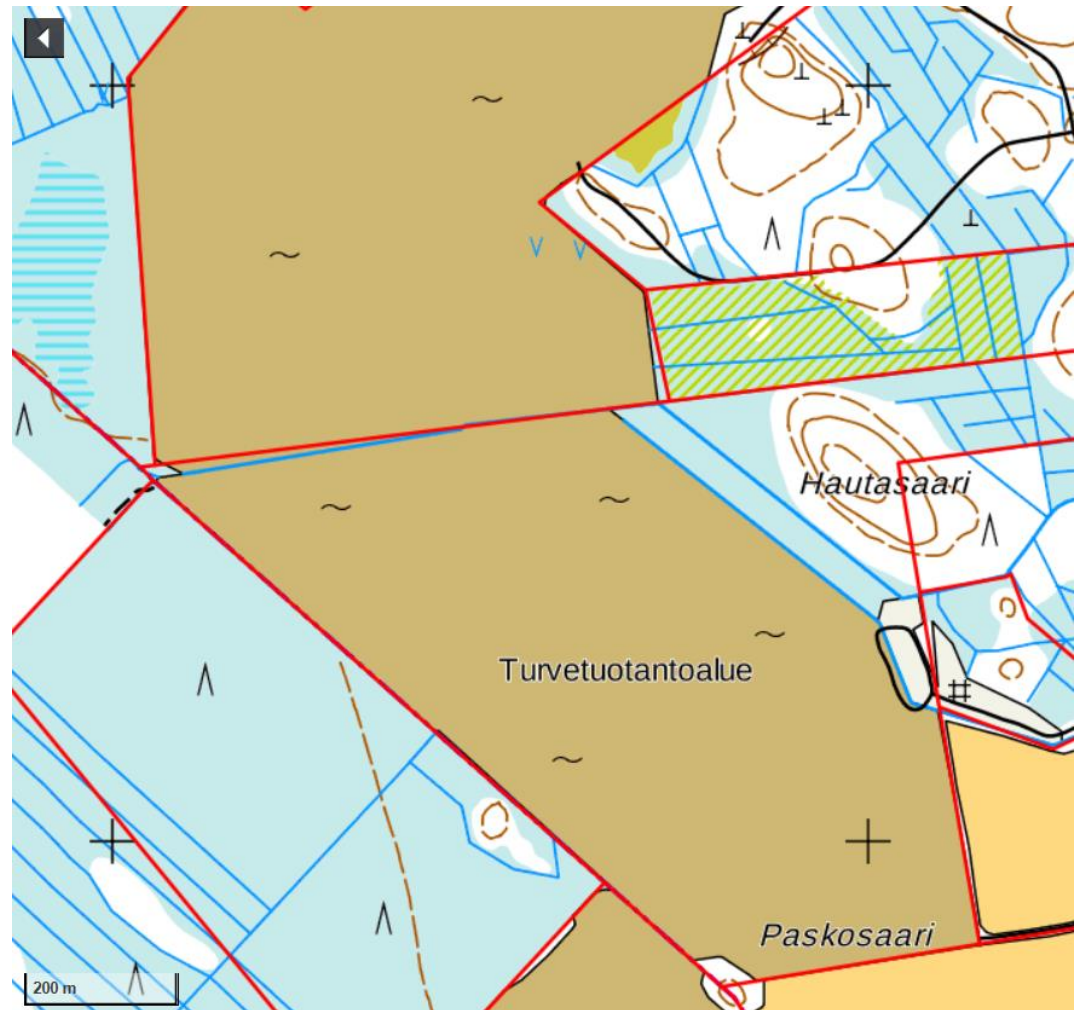
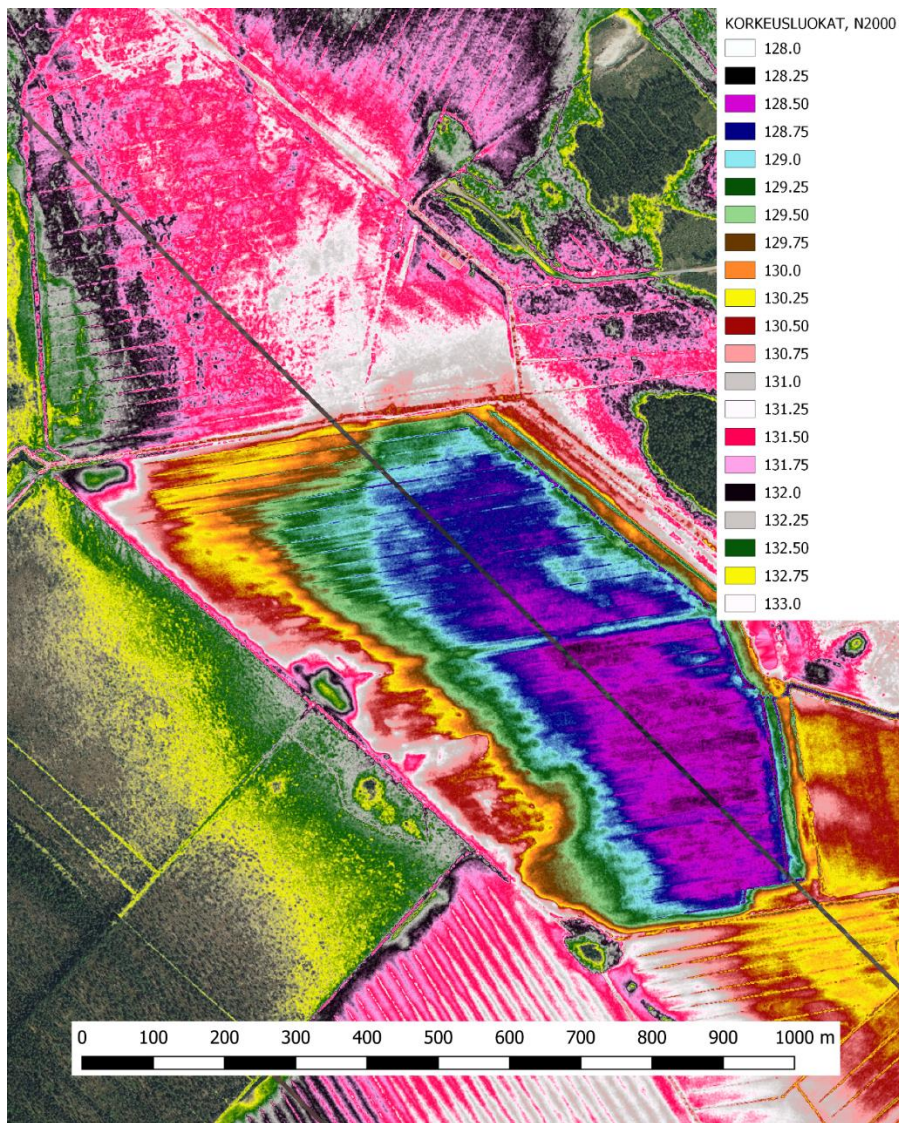
Kuva 8. Pohjoisreunan kokoomaajan valuma-alue.

Valuma-alueen laajuus on 1 500 ha. Valuma-alueen määrittäminen on tehty Suomen metsäkeskuksen Valuma-alueen määrittäminen -työkalun perusteella. Mittauspisteen kohta antaa suuremman valuma-alueen kuin seuraavan sivun virtausmallin sama kohta, jossa vedet osoitetaan virtaavan tuotantoalueen itäpuolelta etelään.

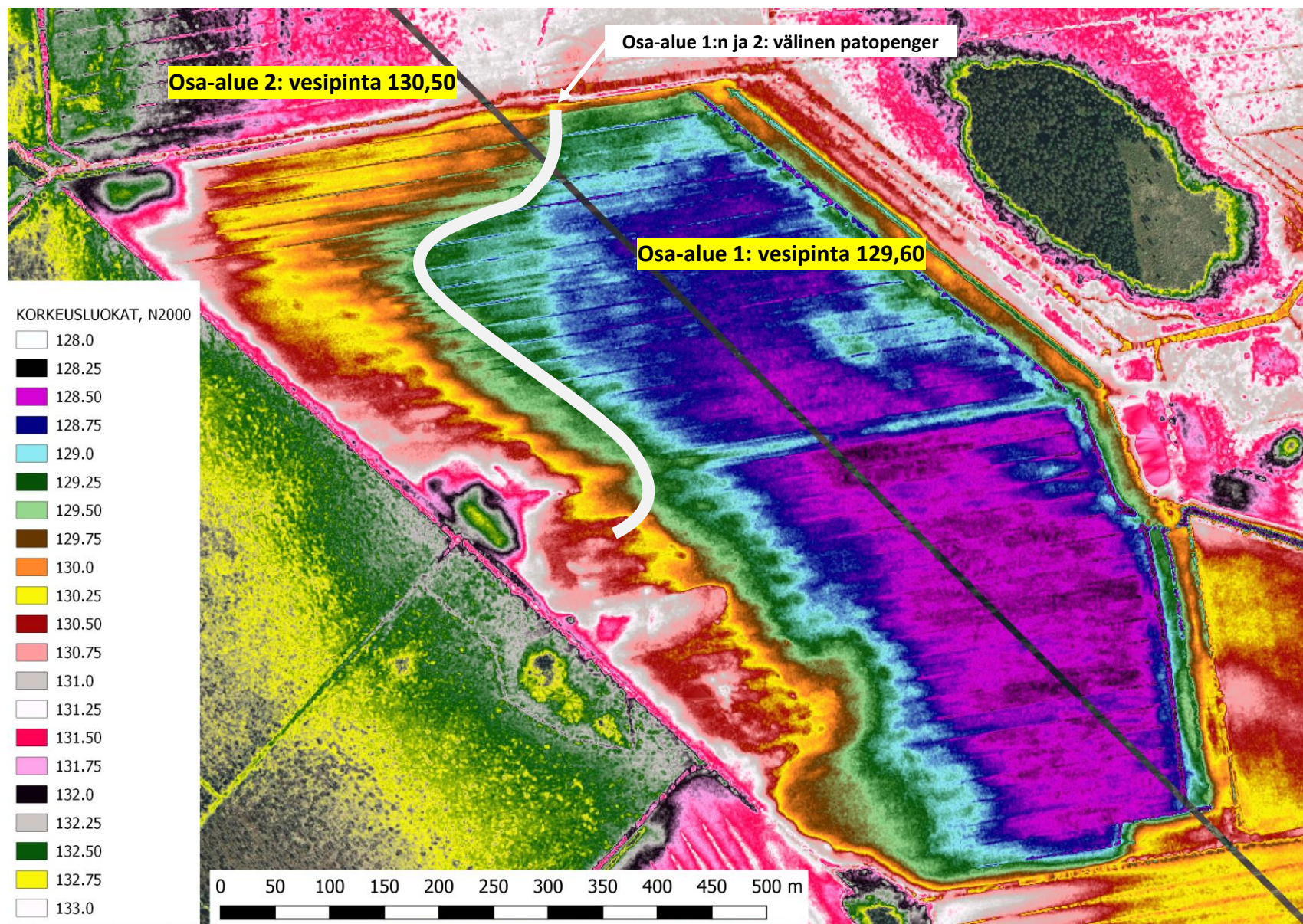

Kuva 9. Pintavesien virtausmalli.

Lähde: Paikkatietoikkuna.fi.

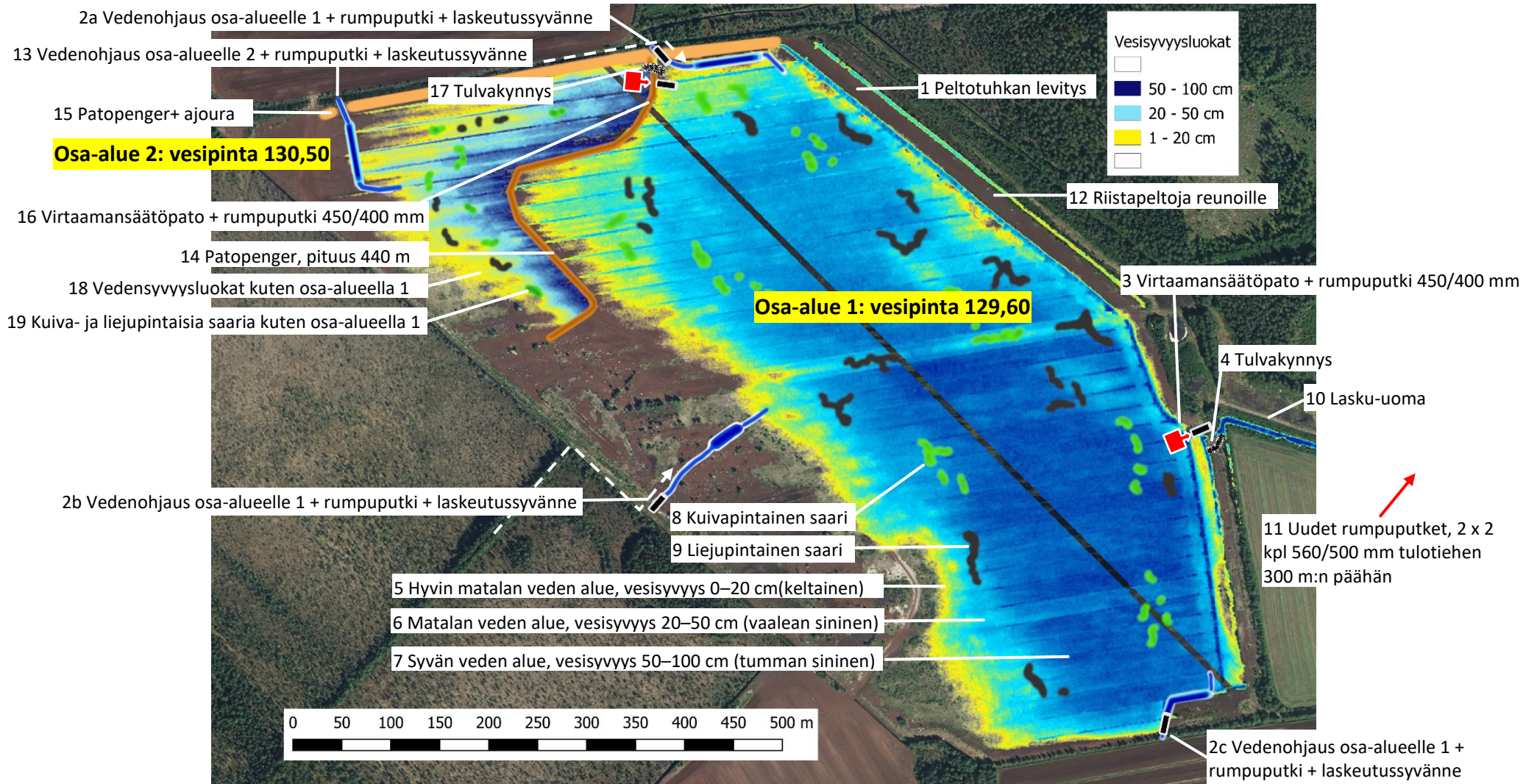
Kuva 10. Suunnittelualueen ja sen lähialueen korkeusluokat 25 cm:n välein.

Kuva 11. Suunnittelualueen korkeusluokat 25 cm:n välein laserkeilausaineiston perusteella.

3 KOSTEIKON TOIMENPIDESUUNNITELMA

3.1 Kosteikon perustamisen yleissuunnitelma

Kuva 12. Kosteikon toimenpiteet ja vesisyvyysluokat laserkeilausaineiston perusteella.

Tiivistelmä tärkeimmistä toimenpiteistä

- Perustetaan kosteikko käytöstä poistuneelle 43 ha:n turvetuotantoalueelle patoamalla vettä
- Kaksi osa-aluetta, joista osa-alue 1:n laajuus on 25,5 ha ja osa-alue 2:n 3,8 ha
- Vedensyvyys on enintään 110 cm ja laajimmin on 20–70 cm syvyistä vesialuetta
- Kosteikkoalueelle ohjataan valuma-alueella sijaitsevien turvemaiden ojitusvesiä
- Laskeutussyvänteillä otetaan talteen ojavesien mukana tulevaa kiintoainesta
- Virtaamansäätöpatojen avulla osa-alueiden vedenpinnan korkeuksia voidaan säädellä ja osa-alueet voidaan tyhjentää toisistaan riippumatta
- Rakennetaan runsaasti saaria, joiden ympärille muodostuu eri syvyisiä vesialueita
- Perustetaan riistapeltuja kosteikon reunoille

Kosteikkoalueen vesitalouden hallinnan tavoitteena on toteuttaa riistakosteikko, jossa etenkin puolisuikeltajajorsien poikastuotanto on määrällisesti ja lajistollisesti suurempi kuin tavanomaisen kosteikon poikastuotanto. Veden korkeuden säätelyvaihtoehdot ovat esimerkiksi:

1. Vesipinta lähes vakio koko ajan molemmilla osa-alueilla
2. Osa-alue 2:n vesipinta tavoitekorkeudessa heinäkuun puoliväliin saakka, jonka jälkeen kosteikon vesipintaa lasketaan huomattavasti ja loppukesällä sen reuna-alueet kylvetään viljalla, heinällä ja riistapeltolajikkeilla reunat. Kosteikko täytetään keväällä tulvavesillä, jolloin kasvit jäävät veden alle ja tarjoavat heti keväällä hyvät ruokailumahdollisuudet. Kosteikko toimii silloin myös tulvasuojelussa.

3.2 Osa-alue 1:n rakentamisen työselostus

1 Peltotuhkan levitys

Kosteikolle levitetään perustamisen alkuvaiheessa peltotuhkaa paljaan turvepinnan kasvittumisen nopeuttamiseksi. Tuhka, jota käytetään, on maatalouskäyttöön tarkoitettua peltotuhkaa, jonka ominaisuudet on esitelty www.peltotuhka.fi -sivustolla. Peltotuhkaa voidaan hyödyntää maa- ja puutarhataloudessa, viherrakentamisessa, metsätaloudessa ja maisemoinnissa. Peltotuhka on UPM-Kymmene Oyj:n Kaipolan tehtaan tuottama, Hämeen Kuljetus Oy:n toimittama ja Elintarviketurvallisuusviraston (Evira) hyväksymä maanparannusaine (www.peltotuhka.fi). Tuhkalevitettyt alueet kasvittuvat huomattavasti nopeammin kuin ei-tuhkatut, jolloin kasvillisuus sitoo vedessä olevia ravinteita ja kiintoainesta nopeammin ja tehokkaammin kuin paljaat turvepinnat ja maa-alueilla vähentää pintavesien mukana liikkuvaa kiintoainesta.

Tuhkan levitys nopeuttaa selvästi kasvillisuuden kehitystä turpeen noston päätyttyä. Kuvassa Pudasjärven Pikku Saarisuo, jossa turpeen nosto päättyi v. 2014 ja tuhkan levitys tehtiin v. 2015. Kuvattu 9/2019.

Levitysmäärä on 8–10 tn/ha ja sitä levitetään alueille, jossa ei ole kasvillisuutta ja jotka voidaan saada niin kuivaksi, että siellä voi ajaa levityskoneella eli n. 10 ha:n alalle. Tuhkatut alueet pidetään kuivana ainakin yhden kasvukauden ajan, jolloin tuhka on imeytynyt turpeen pintakerrokseen ja kasvillisuus ehtii juurtua. Alueen keskiosassa on vesialueita, joita ei kuivata ennen tuhkan levitystä.

2a Vedenohjaus osa-alueelle 1 + rumpuputki + laskeutussyväne

Nykyisen pohjoisreunalla, kiinteistörajalla sijaitsevan lännestä itään virtaavan ojan valumavesiä ohjataan osa-alueelle 1 (toimenpidekartassa virtaussuuntaa osoittaa valkoinen nuolikatkoviiva). Sillä tehostetaan valuma-alueen vesiensuojelua vähentämällä virtaamahuippuja ja tasaamalla virtaamia sekä ottamalla samalla talteen kiintoainetta ja ravinteita.

Veden ohjaamista varten ojan eteläreunalle kaivetaan 5 x 5 m laajuinen ja 1 m syvä allas. Tästä altaasta johdetaan vettä etelään kosteikolle aluksi kahdella vierekkäin asennetulla **rumpuputkella** (läpimitta 450/400 mm, pituus 6 m), joista alemman lähtöpää (pohjoispää) asennetaan nykyisen ojan pohjan tasosta 15 cm alaspäin eli tasolle 130,15 +N2000. Toinen rumpuputki voi olla 15 cm korkeammalla. Rumpuputkilla varustetun kohdan yli voi ajaa länsipuolelle kosteikon hoitotöitä ja riistapeltojen kylvää varten. Rumpuputket asennetaan 2–4 % kaltevuuteen, jolloin vettä pääsee virtaamaan kosteikolle aina sulan maan aikana. Rumpuputken teoreettinen läpäisyvirtaama on kuvassa 14. Kuivan kauden aikana kaikki ojassa virtaava vesi saa virrata kosteikolle. Suurten virtaamien aikana osa vedestä voi virrata kosteikolle ja samalla osa voi virrata nykyistä ojaa pitkin itään. Tällä tavoin ylivirtaamat ohjautuvat nykyiseen ojaverkostoon eivätkä ehdi virrata kosteikolle. Jos myöhemmin näyttää siltä, että vettä virtaa kosteikolle liikaa, toinen rumpuputki voidaan varustaa virtaamaa hidastavalla muovikannella, jota on saatavilla standardimitoituksella.

Rumpuputken kohdalta kaivetaan uusi **avouoma** kosteikolle. Siinä on kaksi osaa yhteensä 70 m ja lisäksi sen keskikohdassa on 70 m pitkä **laskeutussyväne**. Avouoma päättyy osa-alueen pohjoisreunalle, jossa vesi pääsee virtaamaan nykyistä suon pintaa pitkin kosteikolle ja länteen päin suuntautuvaan tuotantoalueen sarkaojaan. Sarkaojassa vesi levittäytyy laajemmalle alueelle. Avo-oja voi olla suora tai luonnonmukaisesti kaarteleva ja leveydeltään vaihteleva (toimenpidekartassa se on piirretty suoraviivaiseksi). Rumpuputken ja laskeutussyvänteen väliselle uoman osuudelle laitetaan isoja kiviä hidastamaan etenkin suuria virtauksia ja samalla huolehditaan uoman luiskien eroosiosuojauksesta. Virtauksen hidastaminen on tarpeellista tehdä ennen laskeutussyvännettä, jotta kiintoaineen vajoaminen laskeutussyvänteessä olisi tehokkaampaa.

Laskeutussyvänteen tarkoitus on hidastaa tulo-uomasta tulevan veden virtausta, jolloin vedessä olevaa kiintoainesta ja siihen sitoutuneita ravinteita vajoaa ja kertyy syvänteen pohjalle. Laskeutussyväne toimii tässä tarkoituksessa ympäri vuoden, kun taas kasvillisuus pystyy sitomaan ravinteita vain kesän kasvukauden aikana. Sen vuoksi on tärkeää, että syvänteestä tehdään melko pitkä. Lisäksi vesiensuojelun kannalta tarvitaan syviä vesialueita, joissa vallitsevat hapettomat eli anaerobiset olosuhteet.

Laskeutussyväne kaivetaan 70 m pitkäksi, maanpinnalta 7 m leveäksi ja vesisyvyydeltään vähintään 1,5 m syväksi uomaksi. Sen luiskat ovat pääosin kaltevuudessa 1:1, mutta etelänpuoleisella luiskalla vähintään puolet pituudesta alueesta 1:2, jolloin sinne mahdollisesti pudonneet eläimet pääsevät helpommin pois. Laskeutussyvänteen alaosassa (itäreunassa) ojan alkamiskohdassa pitää olla kynnyksen, että vesisyvyys on vain 30 cm, jolloin veden pääsy ojaan hidastuu, mikä osaltaan myös tehostaa veden viipymistä syvänteessä. Kaikki syvänteen kaivumaat kasataan sen pohjoispuolelle olevan penkereen + ajouran pohjaksi.

Syväne voidaan tyhjentää pohjoispuolelta olevalta reunapenkereeltä telakaivurilla. Maapenger vahvistetaan syvänteen kaivumailla siten, että telakaivuri pääsee poistamaan lietteen turvallisesti. Vaihtoehtona on käyttää esim. traktoriin yhdistettyä imupumppua. Kaivettu liete sijoitetaan kuivalle maa-alueelle ja maisemoidaan siihen. Samalla huolehditaan, että lietettä ei pääse valumaan takaisin veteen.

Laskeutussyväne toimii vesiensuojelussa aina kun vettä virtaa sen kautta. Kiintoaines, kuten hieta ja sitä karkeammat maa-ainekset jäävät varmimmin syvänteeseen. Sen sijaan ojavesien mukana tuleva hienojakoinen turveaines ei ehdi välttämättä laskeutua syvänteeseen. Laskeutussyväne säilyy myös sulana läpi talven, jolloin siellä olevat vesiselkärangattomat ja sammakkoeläimet voivat selviytyä talven yli. Sen ansiosta seuraavana kesänä mm. kosteikkojen vesiselkärangatonyhteisöt voivat elpyä nopeammin.

Laskeutusyvä, jonka syvyys on vesisyvyys tulee olemaan 1,5 m ja leveys pohjalta 2 m. Laskeutusyvä on saatu juuri valmiiksi ja sinne on alkanut kertyä ojavesiä. Hieman kaareva muoto lisää luonnonmukaisuutta ja vähentää geometrisuutta. Kuvassa oikealle on kasattu kaivumaita, joista muotoillaan reunapenger laskeutusaltaan reunalla kaivurityhjennystä varten. Gröndalsmossenin kosteikko Inkoo, 4/2019.

2b Vedenohjaus osa-alueelle 1 + rumpuputki + laskeutusyvä

Turvetuotantoalueen länsipuolella naapurikiinteistön puolella on kaivettu oja, jonka vedet ohjataan aluksi turvetuotantoalueelle ja sitten kosteikolle. Tällä tavoin tehostetaan valuma-alueen vesiensuojelua vähentämällä virtaamahuippuja ja tasaamalla virtaamia sekä ottamalla samalla talteen kiintoainetta ja ravinteita. Oja viettää naapurikiinteistön puolella loivasti koilliseen, jolloin vesien ohjaaminen turvetuotantoalueelle on mahdollista.

Kiinteistön rajalla kaivetaan lounaasta suoalueelta tuleva ojankohta auki turvetuotantoalueelle kohdassa 2b. Turvetuotantoalueen puolella, sen länsireunassa on kuivatusoja, johon vesi päättyy aluksi. Siitä se lähtee virtaamaan kaakkoon reunassa olevaa kuivatusojaa pitkin (toimenpidekartassa virtaussuuntaa osoittaa valkoinen nuolikoviiva).

Kun vesi on virrannut 100 m kaakkoon, reunaojasta kaivetaan koilliseen **uusi uoma osa-alueelle 1**. Tällä kohdin maanpinta on alimmillaan. Jotta kaikki valumavedet virtaisivat kosteikolle, reunaojaan rakennetaan **5 m pitkä pato** käänkökohdan kaakkoispuolelle. Pato rakennetaan paikalta kaivetusta kivennäismaasta.

Käänkökohdasta vesi johdetaan koilliseen kohti kosteikkoa aluksi **rumpuputkella** (450/400 mm, pituus 6 m), jonka lähtöpää (länsipää) asennetaan nykyisen ojan pohjan tasosta 15 cm alaspäin eli tasolle 131,50 +N2000 ja kaltevuuteen 2–4 %. Rumpuputki asennetaan, jotta kohdan yli voidaan ajaa esim. kosteikon luonnonhoitotöissä.

Rumpuputkesta kohti kosteikkoa kaivetaan avouoma. Sen pituus on 120 m, ja lisäksi loppuosalla on **40 m pitkä laskeutusyvä**. Laskeutusyvä kaivetaan samalla periaatteella kuin toimenpiteessä 2a. Tyhjennys voidaan tehdä pohjoisreunalta, jolloin sen puoleinen luiska tehdään kaltevuuteen 1:1.

2c Vedenohjaus osa-alueelle 1 + rumpuputki + laskeutussyväne

Turvetuotantoalueen eteläreunalla, kiinteistörajalla on kuivatusoja, jossa vedet virtaavat lännestä itään. Nämä valumavedet ohjataan osa-alueelle 1. Tällä tavoin tehostetaan valuma-alueen vesiensuojelua vähentämällä virtaamahuippuja ja tasaamalla virtaamia sekä ottamalla talteen kiintoainetta ja ravinteita.

Kiinteistön rajalla ojankohta kaivetaan auki turvetuotantoalueelle kohdassa 2c. Turvetuotantoalueen puolella, sen eteläreunassa reunassa on kuivatusoja, johon vesi päätyy aluksi. Ojan aukaisukohtaan kohdalla kaivetaan pohjoiseen **uusi uoma osa-alueelle 1**. Turvetuotantoalueen puoleiseen reuna-osaan rakennetaan **5 m pitkä pato**, jolla vedet ohjataan kosteikolle päin kaivettavaan uomaan. Pato rakennetaan paikalta kaivetusta kivennäismaasta.

Vesi johdetaan pohjoiseen kohti kosteikkoa aluksi **rumpuputkella** (450/400 mm, pituus 6 m), jonka lähtöpää (eteläpää) asennetaan nykyisen ojan pohjan tasosta 15 cm alaspäin ja kaltevuuteen 2 %. Rumpuputkesta kohti kosteikkoa kaivetaan avouoma. Sen pituus on 40 m, ja lisäksi sen alkuosassa on **40 m pitkä laskeutussyväne**. Laskeutussyväne kaivetaan samalla periaatteella kuin toimenpiteessä 2a. Tyhjennys voidaan tehdä pohjoisreunalta, jolloin sen puoleinen luiska tehdään kaltevuuteen 1:1.

3 Virtaamansäätöpato+ rumpuputki 450/400 mm

Kosteikon itäreunalle, nykyisen lasku-uoman lähelle eteläpuolelle asennetaan muovinen puolipyöreä virtaamansäätöpato. Pato asennetaan koskemattomaan maahan (ei siis nykyiseen laskuojaan), jolloin se saadaan asennettua tukevasti ja kuivatyönä. Patolaitte asennetaan hieman vinoon eli koilliseen, jolloin purkuputki saadaan suunnattua suoraan nykyiseen lasku-uomaan., jonka halkaisija 80 cm ja sisäkorkeus etureunasta mitattuna 115 cm (alla olevassa valokuvassa vasemman puoleinen patolaitte).

Patolaitteen pohja asennetaan tasolle 128,70 + N2000. Tällöin jos kaikki settilankut otetaan pois, alin vesipinta on 128,85. Kun tavoitevesipinta on 129,60, veden säätelyväli on 75 cm. Silloin ylimmän settilankun yläreunan ja patolaitteen kannen alareunan välissä on vielä varalta 27 cm tyhjää tilaa. Osa-alueen 1 vesiala on 25,5 ha, josta patolaitteella saadaan kuivaksi n. 13 ha eli noin puolet. Patolaitteella ei saada kosteikkoa kokonaan kuivaksi, mutta se ei ole tarpeen. Tarvittavat reuna-alueiden siemenkylvöt voidaan tehdä silti laajalle alueelle.

Patolaitteeseen liitetään muovinen rumpuputki (läpimitta 450/400 mm, pituus 6 m, SN4) lähtöyhteeksi ruostumattomilla ruuveilla ja uretaanivaahdolla. Patolaitteen asennuksessa patopenkereeseen sen eteen ja molemmin puoleinen laitetaan maanrakennuskangas nousemaan luiskia pitkin vähintään 3 m sivulle patolaitteesta. Kangas täytyy laittaa huolellisesti patolaitteen etureunaan maata vasten, sillä se on tyypillisiin vuotokohtiin. Kun rumpuputkea peitetään maalla, sen molempia sivuja poljetaan alussa jatkuvasti tiiviiksi putken reunoja vasten. Kaivurilla tehdään huolellisesti muiden kohtien tiivistys.

Polyeteenistä valmistettu virtaamansäätöpato-laitte, jonka on valmistanut EHP Environment Oulusta. Patolaitteen korkeus on 120 cm, halkaisija 80 cm ja lähtöyhde 450/400 mm muovinen rumpuputki SN4/SN8.

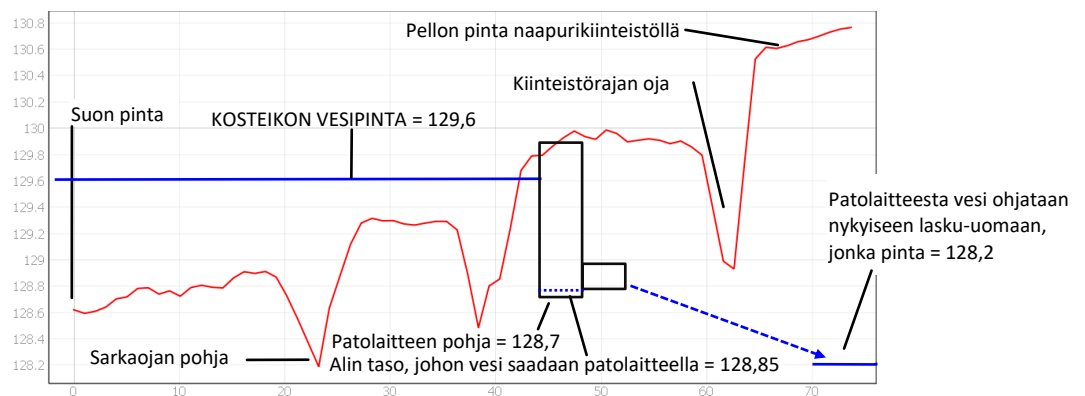
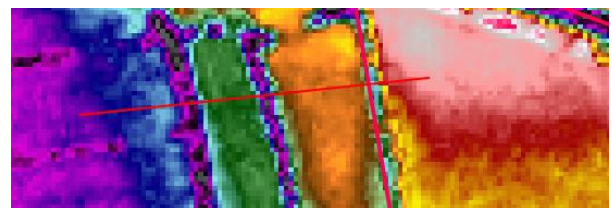
Patolaitteen etuosassa on molemmin puolin urat settilankkuja varten. Uriin laitetaan 4,5 cm paksuja vesipontilla varustettuja settilankkuja, joita poistamalla ja lisäämällä voidaan säädellä vesipinnan korkeutta.

Lähtöyhteenä toimivan putken alareuna on 15 cm pohjan alareunaa korkeammalla. Jos ylimmän settilankun yläreunan ja kannan alareunaan jätetään 35 cm varalta tyhjää tilaa, veden korkeuden säätöväliksi saadaan 67 cm.

Virtaamansäätöpadon asennus Seinäjoen Kurjennevan kosteikolle Suomen riistakeskuksen Kotiseutukosteikko LIFE+ -hankkeessa v.2012.

Kuva 13. Pituusprofiili virtaamansäätöpatolaitteen alueella.

Punaisen viivan pituusprofiili perustuu laserkeilausaineistoon ja on laadittu QGIS-ohjelmalla.

4 Tulvakynnys

Virtaamansäätöpatolaitteen eteläpuolelle tehdään kiviverhoiltu tulvakynnys varmistamaan, että vesi virtaa alueelta pois hallitusti myös suurten virtaamien aikana. Se on myös keino varmistaa, että vedet pääsevät virtaamaan, jos virtaamansäätöpatolaitteeseen tulee tukkeuma ja estää veden virtauksen sen kautta. Kosteikolle ohjataan vettä monesta eri kohdin, jolloin tulovirtaama alueelle on teoriassa suurempi kuin pelkkä virtaamansäätöpadon läpivirtauskapasiteetti. Toisaalta molempien kosteikkoalueiden tilavuus on suuri ja reunat hyvin loivat, jolloin vesi nousee kosteikoilla hyvin hitaasti.

Tulvakynnys rakennetaan tasolle 129,70 + N2000, mikä on +10 cm tavoitevedenpinnan yläpuolelle. Kiviverhoillun tulvakynnyksen mitoitus on taulukossa 1 ja pituus- ja poikkileikkauspiirustus ovat kuvassa 15.

Kiviverhoiltu pohjakynnys Kempeleen Metsärinteen itäisellä kosteikolla. Kiviverhoilussa on käytetty 0–56 mm kalliomursketta ja 200–500 mm pyöreätä kiveä maisemointiin. Onkilammennevilla kiviverhoillut tulvakynnykset voidaan rakentaa samalla periaatteella, mutta selvästi lyhyemmällä takaluiskalla.

5 Hyvin matalan veden alue, vesisyvyys 0–20 cm

Reuna-alueille muodostuu hyvin matalan veden alue, joka kasvittaa lähivuosien aikana. Sen yläpuolella oleva maa-alue (hieman veden pinnan yläpuolella) toimii myös tulvatasanteina tulvakausten aikana.

6 Matalan veden alue, vesisyvyys 20–50 cm

Matalan veden alue on puolisuikeltajasorsien kannalta tärkeää aluetta, sillä siinä linnut voivat ruokailla optimaalisissa olosuhteissa. Veden pinnan vaihteluilla tämän vyöhykkeen vesikasvillisuuden kehitystä voidaan edistää pitämällä vettä 20 cm alemmalla tasolla esimerkiksi 1–2 kesän ajan. Osa-alueen 1 virtaamansäätöpatolaitteella voidaan tarvittaessa kuivata sen osa-alueen hyvin matalan veden alueet sekä matalan veden alueet. Niiden pinta-alat ovat yhteensä n. 9 ha.

7 Syvän veden alue, vesisyvyys 50–120 cm

Syvän veden alueilla tarkoitetaan yli 50 cm:n vesisyvyyttä. Osa-alueella 1 on myös vesisyvyyksiä 100–120 cm n. 10 ha:n alalla ja se sijoittuu pääosin etelä- ja keskiosalle. Virtaamansäätöpatolaitetta (toimenpide 3) kohti maanpinta kuitenkin nousee ja on patolaitteen edustalla 129,0 + N2000. Osa-alueen pituus- ja poikkittäisprofiili on kuvassa 15.

Syvä vesi on etenkin kokosuikeltajasorsille sopivaa aluetta ja puolisuikeltajasorsatkin voivat käyttää sitä jossain määrin ruokailuun sekä se on turvallista lepäilyaluetta. Lisäksi vesiselkärangattomille ja sammakkoeläimille on tärkeää olla talvehtimisen ajaksi pohjasta sulana pysyviä syvännealueita. Keväällä jäiden sulaessa ja vesimäärän lisääntyessä vesiselkärangattomat voivat siirtyä syvänteistä nopeasti koko kosteikon alueelle ja sitä kautta niiden populaatiot uusiutuvat nopeammin kuin jos ne levittäytyisivät kosteikon ulkopuolelta.

8 Kuivapintainen saari

Kosteikolle rakennetaan vähintään 10–15 kuivapintaista saarta, joiden harja ulottuu rakennusvaiheessa enintään n. 70 cm kesäveden pinnan yläpuolelle. Pinta painuu 10–30 cm parin ensimmäisen vuoden aikana. Saarten koko voi olla n. 50–200 m² ja niiden muoto saa vaihdella. Saaria rakennetaan pääosin matalan veden alueille ja jonkin verran syvän veden alueille. Saarten pintoja ei tasata, jotta vesilinnuille ja lokeille voi tulla suojaisia pesäpaikkoja kasaumaiden turvepaakkujen yms. muodostaessa suojaisia kohtia. Saarten ympärille muodostuu kaivun tuloksena matalan-syvän veden alueita.

9 Liejupintainen saari

Kosteikolle rakennetaan 10–15 liejupintaista saarta, joiden harja ulottuu 5–20 cm tavoiteveden pinnan yläpuolelle. Saarten koko voi olla n. 50–200 m² ja niiden muoto saa vaihdella. Saaret tasataan, jotta niistä muodostuu liejupintaisia ja kasvittomia saaria etenkin kahlaajille ja ne soveltuvat lepäily- ja ruokailupaikoiksi myös vesilinnuille ja lokeille. Saarten ympärille muodostuu kaivun tuloksena matalan-syvän veden alueita.

10 Lasku-uoma

Kosteikolta poistuva vesi ohjataan nykyiseen uomaan, jonka läpäisykyky riittää veden ohjaamiseen myös tulvakaudella. Uoma on kaivettu 3–4 m leveäksi. Sen nykyinen pinta on länsipäässä turvetuotantoalueen reunassa 128,2 + N2000, jossa se on 2,7 m syvemmällä kuin eteläpuolen pellon pinta. Uoma jatkuu 300 m itään, jossa se alittaa nykyisen turvetuotantoalueelle tulevan ajotien. Siellä uoman vesipinta on 128,0 ja tien pinta 131,1 eli 3 m korkeammalla kuin uoman vesipinta. Tässä tiessä on nykyisin läpimitaltaan 600 mm rumpuputki ja sen alareuna on n. 30 cm kesävedenpinnan tason alapuolella.

11 Uudet rumpuputket tulotiehen

Nykyisen rumpuputken vierelle, hieman yläpuolelle asennetaan vierekkäin uudet rumpuputket (läpimitta 560/500 mm, pituus 12 m. Näistä alemman putken alareuna asennetaan tasolle 128,2 + N2000 ja ylempi putki tasolle 128,4. Putket asennetaan vähintään kaltevuuteen 4 %, jolloin niiden yhteinen läpäisykyky on teoriassa maksimissaan yhteensä 1 800 l/s, mikä riittää tulvakauden tilanteeseen.

12 Riistapeltoja reunoille

Koko turvetuotantoalueen koko on 43 ha, josta vesialueeksi on suunniteltu 29,3 ha. Siten kosteikkoalueen reunoille tulee jäämään n. 10–13 ha:n alalle sellaista turvetuotantoalueen pintaa, joka soveltuisi riistapeltoiksi sekä muun heinä- ja ruohokasvillisuuden peittämäksi alueeksi. Riistapeltoja on mahdollista kunnostaa ja hoitaa konetyönä, sillä alueen eri osiin voi ajaa reunoja pitkin ja uusien tulouomien kohdalla on rumpuputket.

3.3 Osa-alue 2:n rakentamisen työselostus

13 Vedenohjaus osa-alueelle 2 + rumpuputki + laskeutussyväne

Turvetuotantoalueen pohjoisreunalla, kiinteistörajalla on kuivatusoja, jossa vedet virtaavat lännestä itään. Nämä valumavedet ohjataan osa-alueelle 2. Tällä tavoin tehostetaan valuma-alueen vesiensuojelua vähentämällä virtaamahuippuja ja tasaamalla virtaamia sekä ottamalla talteen kiintoainetta ja ravinteita.

Veden ohjaamista varten ojan eteläreunalle kaivetaan 3 x 3 m laajuinen ja 1 m syvä allas. Tästä altaasta johdetaan vettä etelään kosteikolle aluksi **rumpuputkella** (läpimitta 450/400 mm, pituus 6 m). Sen lähtöpää (pohjoispää) asennetaan nykyisen ojan pohjan tasosta 10 cm alaspäin eli tasolle 130,60 m + N2000. Rumpuputkella varustetun kohdan yli voi ajaa kosteikon hoitotöitä ja riistapeltojen kylvöä varten. Rumpuputki asennetaan 2 % kaltevuuteen, jolloin vettä pääsee virtaamaan kosteikolle aina sulan maan aikana. Kuivan kauden aikana ojassa virtaava vesi saa virrata kosteikolle esteettä. Suurten virtaamien aikana osa vedestä voi virrata kosteikolle ja samalla osa voi virrata nykyistä ojaa pitkin itään ja edelleen ainakin osa siitä osa-alueelle 1 ja osa nykyiseen ojaverkostoon. Tällä tavoin ylivirtaamat ohjautuvat hallitusti, jos ne eivät ehdi virrata osa-alueille. Jos myöhemmin näyttää siltä, että vettä virtaa kosteikolle liikaa, rumpuputki voidaan varustaa virtaamaa hidastavalla muovikannella, jota on saatavilla standardimitoituksella. Siihen voi tehdä esimerkiksi sopivan kokoisen aukon.

Rumpuputkesta kohti etelää kaivetaan aluksi **avouomaa 20 m**. Sen jälkeen kaivetaan **40 m pitkä laskeutussyväne**. Laskeutussyvänteän jälkeen kaivetaan vielä **50 m avouomaa** itään kohti kosteikkoa.

Avouomat ja laskeutussyväne kaivetaan samalla periaatteella kuin on kuvattu toimenpiteessä 2a. Avouoman ja laskeutussyvänteen pohjoispään kaivumaita voidaan kasata pohjoisreunan patopenkereeksi ja ajouraksi (toimenpide 14). Muut laskeutussyvänteen kaivumaat kasataan sen länsipuolelle. Laskeutussyvänteen tyhjennys voidaan tehdä länsipuolelta, jolloin sen puoleinen luiska tehdään kaltevuuteen 1:1.

14 Patopenger, pituus 440 m

Osa-alueen itäosaan rakennetaan patopenger, jolla vesi padotaan 3,8 ha:n alalle. Sen pituus on 440 m ja leveys päältä 2,0 m. Penkereen tiivisydintä varten sen keskikohdalta pintaturvetta pois arviolta enintään 50 cm. Tiivisydin tehdään pohjalta harjalle saakka 1,5 m leveänä ja mieluiten savesta, jos sitä löytyy helposti penkereen vierestä. Jos savea ei esiinny, ytimeen laitetaan muuta mahdollisimman heikosti vettä läpäisevää kivennäismaata. Ytimeen ei saa laittaa yli 20 cm kokoisia kiviä eikä puita tai pintaturpeita. Kaivumaa otetaan penkereen länsipuolelta osa-alueen 1 puolelta ja vähintään 4 m päästä luiskan alareunasta, jolloin penkereen vieressä on vielä riittävästi koskemattomaa maata. Kaivumaa kannattaa ottaa osa-alueelta 1, koska sinne saadaan lisää matalan ja syvän veden aluetta. Osa-alueen 2 puolelle taas tulisi kaivun myötä niin syvää vettä, että siitä eivät hyödy kosteikkoeläimet.

Tiivisytimen ympärille kasataan muuta kivennäismaata luiskiksi ja ne tehdään kaltevuuteen 1:1. Luiskiin voidaan laittaa lopuksi turvetta ohuelti, jolloin sen pintaan voidaan kylvää heinän siementä. Kasvillisuus sitoo pengertä ja estää sen eroosion.

Padon harjan korkeus tehdään tasolle 131,2 m + N2000 eli 70 cm korkeammalle kuin vesipinta (130,50). Jos penger painuu enintään 20 cm ja muun korkeusvaihtelun vuoksi alin kohta on vielä 20 cm alempana, jää vielä 30 cm varaa vesipintaan. Padon keskikorkeus koko pituudella on 1,7 m, kun huomioidaan maanpinnan kohoaminen penkereen päädyissä ja toisaalta tiivisytimen kohdalla tehtävä lisäkaivu alaspäin, joten 440 m pitkän patopenkereen tilavuus on 2 800 m³tr.

Kahden eri kosteikko-osa-alueen väliin rakennettu patopenger Sotkamon Ansosuolla. Patopenkereen korkeus on n. 2 m, harjan leveys 1,3 m ja pituus 170 m. Penkereen rakentamiseen kului 55 kaivurituntia.

15 Patopenger + ajoura, pituus 500 m

Osa-alueen 2: ja 1:n pohjoisreunalle rakennetaan matala patopenger siten, että sitä voidaan käyttää ajourana. Osa-alueen 2 puolella patopenkereen pinta tehdään tasolle 131,1 + N2000 (+60 cm vesipinnasta) ja osa-alueen 1 puolelle tasolle 130,2 (+60 cm vesipinnasta). Maanpinta penkereen kohdalla on molempien osa-alueiden puolella vähintään 20 cm vesipintojen yläpuolella, paitsi osa-alueen 2 itäpäässä se on lähellä maanpintaa tai hieman sen yläpuolella. Sitä varten osa-alueen 2 itäpäähän rakennetaan 130 m pitkä patopenger, jossa on tiivisteydin toimenpiteessä 14 kuvattun patopenkereen tapaan. Tiivisteydin alkaa siitä mihin toimenpiteessä 14 kuvattu patopenger päättyy. Muualla patopenger voidaan tehdä suoraan nykyiseen turvetuotantoalueen pintaan kasaamalla kivennäismaata ja turvetta. Patopenkereen harjan leveydeksi tehdään 6 m ja luiskat kaltevuuteen 1:1. Kaivumaat otetaan penkereen eteläpuolelta eli kosteikkojen puolelta. Lisäksi käytetään kummankin osa-alueen laskeutussyvänteiden kaivuusta kertyvää kivennäismaata.

Padon keskikorkeus koko pituudella on 60 cm, joten 500 m pitkän ja päältä 5 m leveän patopenkereen tilavuus on 2 000 m³tr.

16 Virtaamansäätöpato+ rumpuputki 450/400 mm

Kosteikon itäreunalle, toimenpide 14 patopenkereen pohjoispäästä 25 m päähän asennetaan samanlainen muovinen puolipyöreä virtaamansäätöpato kuin osa-alueelle 1. Pato asennetaan koskemattomaan maahan.

Patolaitteen pohja asennetaan tasolle 129,60 + N2000. Tällöin jos kaikki settilankut otetaan pois, alin vesipinta on 129,75. Kun tavoitevesipinta on 130,5, veden säätelyväli on 75 cm. Silloin ylimmän settilankun yläreunan ja patolaitteen kannen alareunan välissä on vielä varalta 27 cm tyhjää tilaa. Osa-alueen 1 vesiala on 3,8 ha, josta patolaitteella saadaan kuivaksi n. 3,5 ha eli lähes koko kosteikko.

Patolaitte asennetaan muuten samalla tavalla kuin on kuvattu osa-alueen 1 toimenpiteessä 3.

17 Tulvakynnys

Virtaamansäätöpatalaitteen pohjoispuolelle tehdään kiviverhoiltu tulvakynnys varmistamaan veden hallittu virtaus kosteikolta. Tulvakynnys rakennetaan tasolle 130,80 + N2000, mikä on +20 cm tavoitevedenpinnan yläpuolelle. Tulvakynnyn mitoitus on taulukossa 2. Sen pituus- ja poikkileikkauspiirustus vastaavat osa-alueen 1 tulvakynnystä, mutta harjan pituudeksi tehdään 300 cm.

Kiviverhoillun tulvakynnyn mitoitus on taulukossa 2 ja pituus- ja poikkileikkauspiirustus ovat kuvassa 15 (padon harjan pituus osa-alueella 2 on 300 cm).

18 Vedensyvyysluokat

Osa-alueelle 2 tulee samankaltaisia vesisyvyysluokkia kuin osa-alueelle 1. Hyvin matalan veden aluetta (vesisyvyys 1–20 cm) muodostuu n. 1,3 ha, matalan veden aluetta (20–50 cm) n. 1,2 ha ja syvän veden aluetta (50–100 cm) n. 1,3 ha.

Osa-alueen pituus- ja poikkittäisprofiili on kuvassa 17.

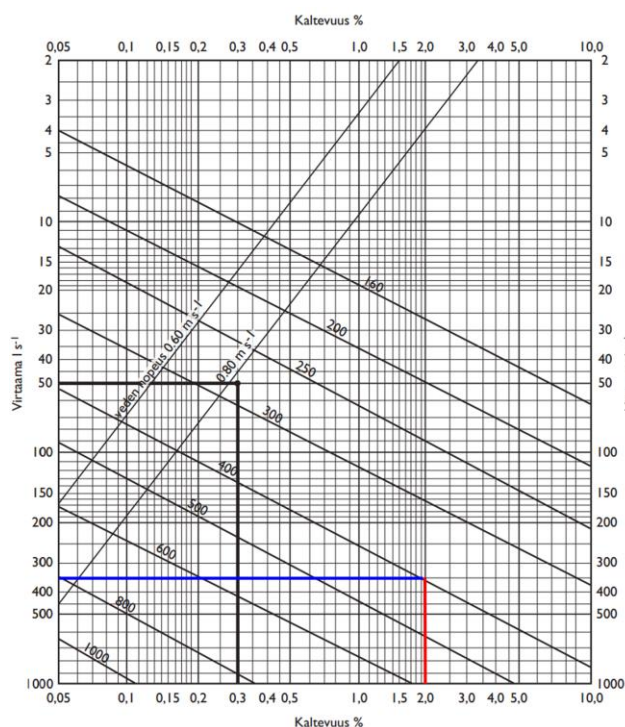
19 Lieju- ja kuivapintaist saaret

Osa-alueelle 2 perustetaan 5–10 kpl kummankin tyyppisiä saaria samalla periaatteella kuin osa-alueelle 1. Niiden pinta-ala voi vaihdella 50–100 m²:n välillä ja muoto saa vaihdella.

3.4 Patolaitteiden mitoitus

Osa-alueen 1 tulvakynnyksen mitoituksessa oletetaan, että yksinomaan sen kautta voi virrata seuraavat vesimäärät:

- osa-alueen 1 toimenpiteissä 2a–2c kaikista 4 rumpuputkesta (450/400 mm) virtaa putken täydeltä vettä ja kaikki putket on asennettu keskimäärin 2 % kaltevuuteen.
- osa-alueen 2 virtaamansäätöpatolaitteen kautta (toimenpide 15, lähtöyhteenä rumpuputki 450/400 mm) virtaa putken täydeltä vettä ja putki on asennettu 2 % kaltevuuteen.
- = 5 rumpuputkea x 350 l/s rumpuputkea kohti = 1 750 l/s (virtaama, ks. alla taulukko)

Kuva 14. Rumpuputken 450/400 mm teoreettinen läpäisyvirtaama eri kaltevuuksissa. Taulukolla voi selvittää myös toimenpide 11 rumpuputkien (560/500 mm) läpäisykyvyn.

Taulukko 1. Osa-alueen 1 tulvakynnyksen mitoitus

Laskennassa on käytetty insinööri Jouko Hämäläisen Allasmitoitus-ohjelmaa.

PURKAUTUMISKERROIN	u	0,53
PADON HARJAN VAAKASUORA PITUUS (m)	b	4,00
AUKON REUNOJEN LUIKAKALTEVUUS	1 :	1,00
PAINEKORKEUS (m)	h	0,39
AUKON POISTOUOMAN KALTEVUUS	1 :	1
VERHOILUKIVEN HALKAISIJA dtod (m)	d	0,1
	(h+d/6)	0,41
VIRTAAMA PATOMETRILLE (m ³ /s*m)	q	0,41
VIRTAAMA LUISKIEN KOHDALLA (m ³ /s)	Q2	0,132
VIRTAAMA laskettu yllä olevilla arvoilla (m³/s) Q_{laskettu} =		1,756

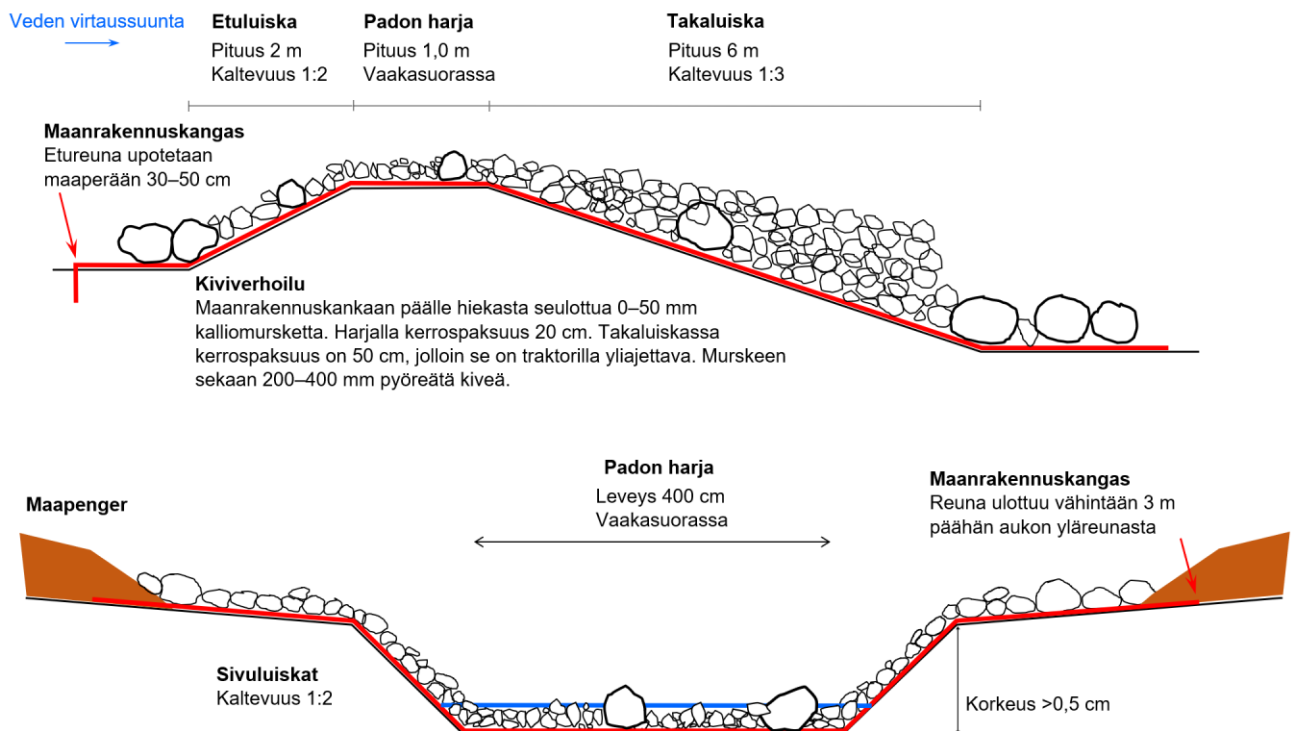
Taulukon 2 mitoistietojen mukaan pelkästään tulvakynnyksen virtaama on 1 756 l/s, kun sen vaakasuoran harjan pituus on 4 m ja painekorkeudeksi voidaan sallia 40 cm (= taso 130,1 + N2000 eli 10 cm virtaamansäätöpatolaitteen yläpuolelle). Jos huomioidaan lisäksi vieressä olevan virtaamansäätöpatolaitteen rumpuputken 450/400 mm lisäämä läpäisykyky, silloin painekorkeus on teoriassa 34 cm. Käytännössä molempien osa-alueiden suuri tilavuus ja hyvin loivat reunat tasaavat huomattavasti tulvan vaikutusta.

Taulukko 2. Osa-alueen 2 tulvakynnyksen mitoitus

Osa-alueen 2 tulvakynnyksen mitoituksessa oletetaan, että yksinomaan sen kautta voi virrata osa-alueen 2 toimenpiteessä 13 rumpuputken (450/400 mm) kautta putken täydeltä virtaama vesimäärä ja putki on asennettu 2 % kaltevuuteen. Virtaama on tällöin 350 l/s. Laskennassa on käytetty insinööri Jouko Hämäläisen Allasmitoitus-ohjelmaa.

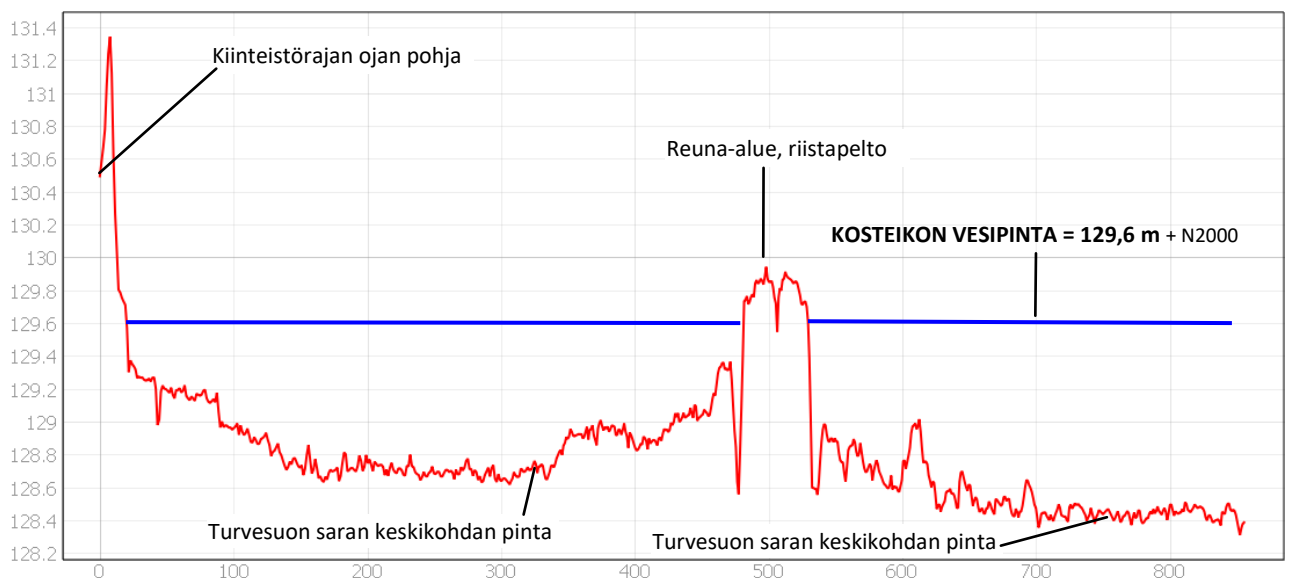
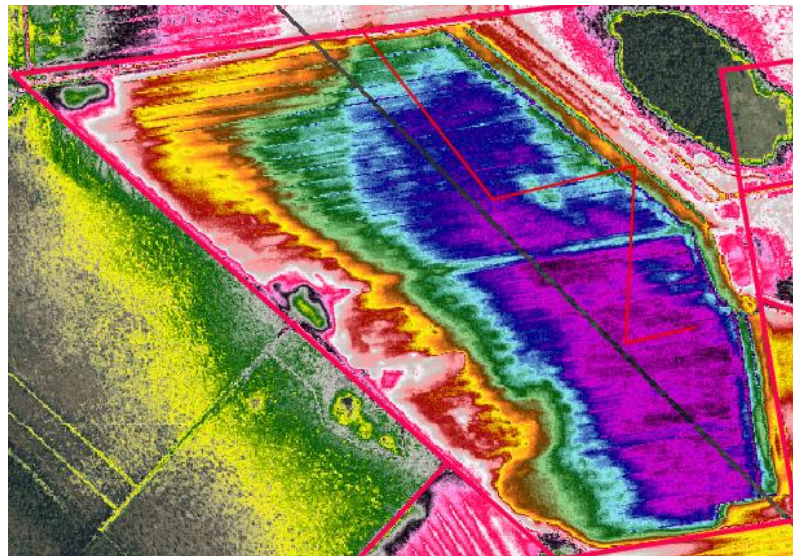
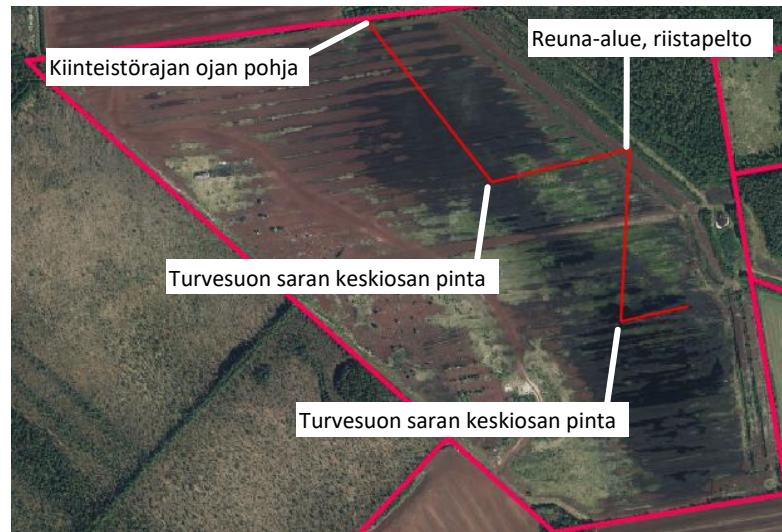
PURKAUTUMISKERROIN	u	0,53
PADON HARJAN VAAKASUORA PITUUS (m)	b	3,00
AUKON REUNOJEN LUISKAKALTEVUUS	1 :	1,00
PAINEKORKEUS (m)	h	0,16
AUKON POISTOUOMAN KALTEVUUS	1 :	1
VERHOILUKIVEN HALKAISIJA dtod (m)	d	0,1
	(h+d/6)	0,18
VIRTAAMA PATOMETRILLE (m ³ /s*m)	q	0,12
VIRTAAMA LUISKIEN KOHDALLA (m ³ /s)	Q2	0,016
VIRTAAMA laskettu yllä olevilla arvoilla (m³/s)		Q_{laskettu} = 0,365

Taulukon 3 mitoistustietojen mukaan pelkästään tulvakynnyksen virtaama on 0,365 l/s, kun sen vaakasuoran harjan pituus on 3,0 m ja painekorkeudeksi voidaan sallia 16 cm (= taso 130,76 + N2000). Käytännössä kaikki tulovesi pääsee teoriassa virtaamaan virtaamansäätöpatolaitteen kautta, jos se pysyy toimintakunnossa eikä pääse tukkeutumaan.

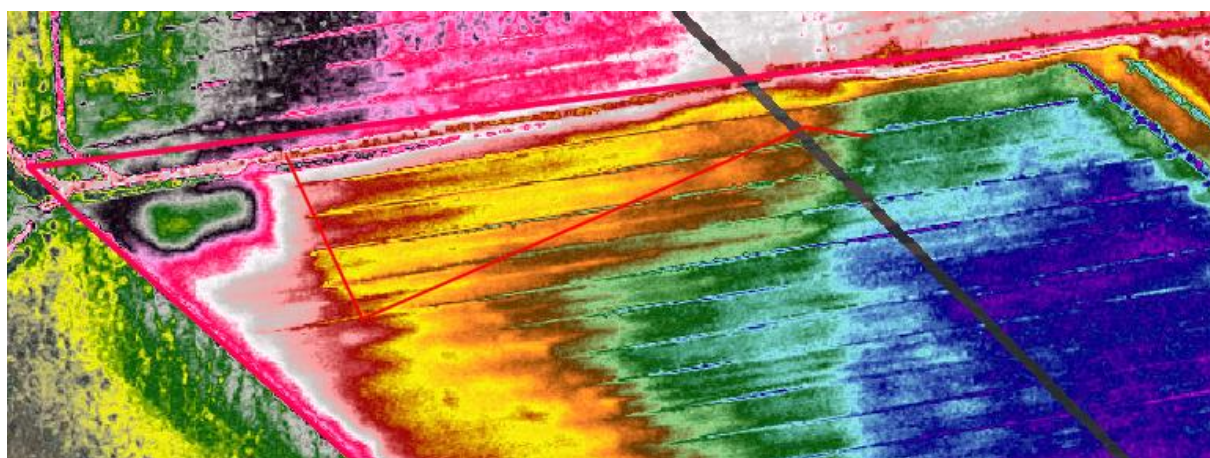
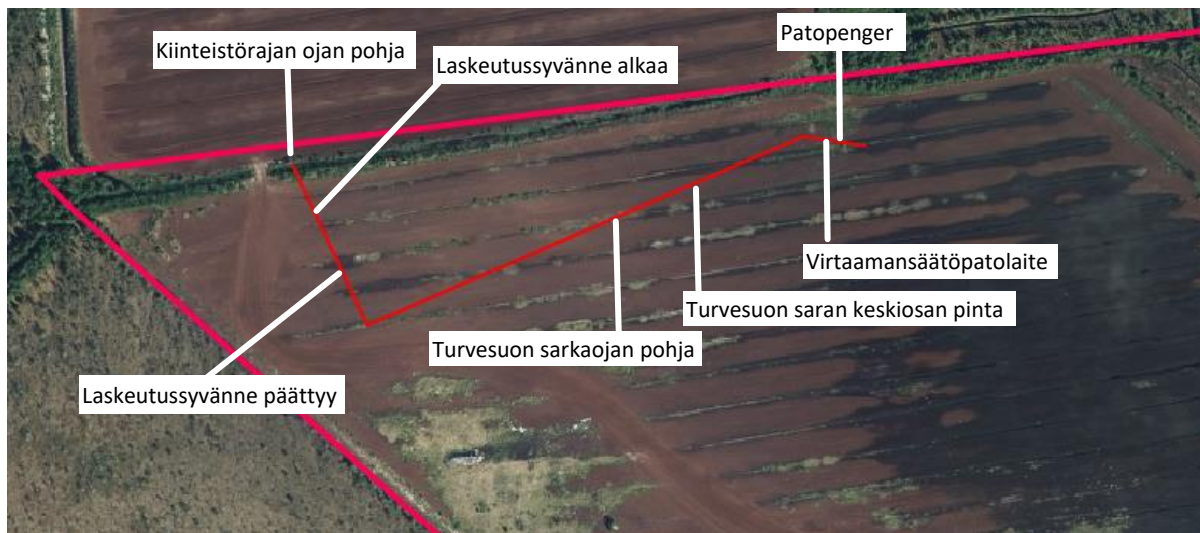
Kuva 15. Osa-alueen 1 kiviverhoillun tulvakynnyksen pituus- ja poikkileikkauspiirustus.

3.5 Osa-alueiden pituus- ja poikkileikkausprofiilit

Kuva 16. Osa-alueen 1 pituus- ja poikkileikkausprofiili

Punaisen viivan pituus- ja poikkittäisprofiili perustuu laserkeilausaineistoon ja on laadittu QGIS-ohjelmalla.

Kuva 17. Osa-alueen 2 pituus- ja poikkileikkausprofiili

Punaisen viivan pituus- ja poikkittäisprofiili perustuu laserkeilausaineistoon ja on laadittu QGIS-ohjelmalla.

3.6 Ympäristöön kohdistuvat uhkatekijät ja muut työn aikana huomioitavat asiat

Uhkatekijä	Toimenpiteet uhkien vähentämiseksi
Alueelle tulviva vesi aiheuttaa vettymähaittaa naapurikiinteistölle.	Kosteikko tehdään patoamalla vesialuetta, mutta vedennousu tapahtuu toteuttajan omalla kiinteistöllä. Molempien osa-alueiden patolaitteilla vedenpinnan korkeutta voidaan säädellä. Turvetuotantoalueen puolella on reunaojat, jotka varmistavat, että vesi ei pääse nousemaan liian korkealle.
Patolaitteena olevat virtaamansäätöpadot hidastavat liikaa virtausta ja aiheuttavat veden tulvimista.	<p>Patolaitteiden avulla säädellään vedenpinnan tasoja siten, että muille naapurikiinteistöille ei tule vettymähaittoja eikä kuivatustilanne heikkene nykytilaan verrattuna.</p> <p>Ylivirtaamia ja suuria tulvia varten rakennetaan kummallekin osa-alueelle kiviverhoiltu tulvakynnys, jonka kautta tulvavedet menevät hallitusti. Kummankin tulvakynnyksen kautta voi virrata hallitusti ne vesimäärät, jotka osa-alueille tulevat rumpuputkien kautta, vaikka virtaamansäätöpatolaitteiden kautta ei virtaisi vettä lainkaan.</p> <p>Molemmat osa-alueet ovat suhteellisen laajoja ja hyvin loivareunaisia, jolloin niiden tilavuus voi kasvaa, mikä osaltaan tasaa virtaamia yhdessä patolaitteiden kanssa. Koko kosteikkokokonaisuus osaltaan hidastaa ja tasaa virtaamia vähentäen siten virtausnopeuksia ja tulvimisriskiä alajuoksulla.</p> <p>Lähtöuomassa olevat (toimenpide 11) uudet asennettavat putket ja nykyinen rumpuputki on mitoitettu siten, että ne voivat välittää sen vesimäärän, mikä voi tulla osa-alueelta 1.</p>
Rakennustöiden aikana tehtävästä kaivusta aiheutuu ravinne- ja kiintoainepäästöjä.	Kaivutyön aiheuttama haitta on varsin lyhytaikainen. Kaivutyöt voidaan tehdä kokonaan kuivatyönä. Kaivetusta massasta irtoaa jonkin verran mutaa ja hienoainesta, mutta ne jäävät kosteikkoalueelle.
Valuma-alueelta tulevat ravinnepitoiset vedet eivät puhdistu ja kiintoainesta ei jää kosteikolle.	<p>Koko alueelle olisi hyvä tehdä aluksi peltotuhkan levitys esimerkiksi keväällä tai myöhään syksyllä-alkutalvella, kun alueella voi ajaa tuhkanlevityskoneella. Peltotuhkan levitys kosteikkoalueelle nopeuttaa kasvillisuuden kehitystä. Kun sen jälkeen alkukesällä kylvetään heinän siementä tai riistapeltujen kasvillisuutta, kasvillisuus alkaa verraten nopeasti peittämään maata kahden seuraavan kasvukauden aikana vähentämällä maanpinnan myötäistä pintavaluntaa. Lisäksi tuhka parantaa matalien vesialueiden luhta- ja vesikasvillisuuden kasvumahdollisuuksia, mikä tehostaa ravinteiden ja kiintoaineksen sitomista.</p> <p>Kiintoainesta pysähtyy laskeutussyvänteisiin ja kosteikolle, joissa veden virtaus on hidasta ja uomien syvyyden vaihtelu edistää kiintoaineen laskeutumista. Kosteikolle kehittyvä kasvillisuus sitoo kiintoainesta ja vedessä olevia ravinteita.</p> <p>Osa tulvavesistä ohjautuu tulvatasanteille, jotka ovat 0–20 cm korkeammalla kuin tavoitevedenpinta. Tasanteille kehittyy kasvillisuutta, joka pysäyttää ja sitoo tulvivän veden mukana kiintoainetta ja ravinteita.</p>
Kosteikon tyhjennys aiheuttaa kiintoaineen irtoamisen veden virtauksen mukana.	Vedenpintaa alennetaan vaihteittain poistamalla virtaamansäätöpatolaitteiden settilankkuja yksi kerrallaan muutaman päivän välein. Tyhjennysputkiin ei päästetä vettä putken täydeltä, koska se aiheuttaa kiintoaineen irtoamista tyhjennysputken alapuolella.
Kaivinkoneessa tapahtuu öljyvuoto, ja öljyä valuu maaperään tai veteen.	Kaivukoneessa on öljyntorjunnan varalle imeytystarvikelaukku ja koneen kuljettaja tietää miten toimia öljyvahingon sattuessa.

4 HOITO JA KUNNOSSAPITO

Alustava hoitosuunnitelma

Hoitokohde	Hoitotyöt
Kosteikkoalueelle hoitosopimus	Kosteikon hoidosta olisi tärkeää tehdä hoitosopimus jonkin yhdistyksen tai esimerkiksi metsästysseuran kanssa, jolloin vastuutaho huolehtii kosteikon perustoimintojen säilymisestä, kuten patolaitteiden toiminnasta, taimikon raivauksesta penkereiltä, muun kasvillisuuden hoidosta ja vieraspienpetojen pyynnistä.
Patolaitteiden kunnossapito	<p>Patolaitteet on hyvä tarkistaa vähintään kahdesti vuodessa. Loppusyksyllä tehtävä tarkastus varmistaa, että ne ovat kunnossa seuraavan kevään kevättulvia varten. Talvellakin saattaa olla vesisateita ja leutoja sääjaksoja, jotka lisäävät virtaamia. Keväällä kevättulvan jälkeen on hyvä tarkistaa patolaitteet ja varmistaa niiden toimivuus.</p> <p>Jos kiviverhoiluissa ulvakynnyksissä on vierinyt kiviä pois tai kiveä on muuten lähtenyt veden virtauksen mukana paljastaen pohjapadon maanrakennuskankaita tai reunojen kivettyjä kohtia, laitetaan kiviä takaisin paikoilleen ja tuodaan tarvittaessa uusia kiviä tai moreenia.</p>
Vedenpinnan pysyminen tavoitekorkeudessa	Virtaamansäätöpadossa veden korkeutta voidaan säädellä helposti settilankkuja poistamalla tai lisäämällä.
Penkereiden kunnossapito	<p>Patopenkereet tarkistetaan ainakin kerran vuodessa kahden ensimmäisen vuoden aikana rakentamisesta. Kahdessa vuodessa ne ovat tiivistyneet jo hyvin ja kasvillisuus on todennäköisesti juurtunut niille ja eroosion vaikutus on enää vähäistä.</p> <p>Jos jostain luiskasta irtoaa toistuvasti merkittävästi maata ja se valuu suoraan veteen, luiskataan kohta telakaivurilla huomattavasti loivemmaksi ja kylvetään siihen heinäsiementä tai siirretään telakaivurilla siihen kasvillisuusmättäitä tai korjataan kohta lapiotyönä.</p>
Laskeutussyvänteiden tyhjennys	Laskeutussyvänteet tarkastetaan mieluiten vuosittain ja tyhjenetään viimeistään silloin, kun kiintoainesta on kertynyt n. 50 cm. Syvänteet tyhjenetään niiden sivuille siten, että kaivettu massa ei pääse valumaan takaisin veteen.
Kasvillisuuden hoito	<p>Penkereille levittäytyvät puiden taimet raivataan vuosittain tai ainakin ennen kuin ne ovat 2 m pitkiä. Jos raivattuja taimia on paljon, ne viedään pois tai poltetaan paikan päällä. Niitä ei saa jättää kasoiksi kosteikon reunoille tai lähialueelle, sillä ne voivat toimia vieraspienpetojen lymypaikkoina. Vesaikon raivausta voidaan tehdä syksyllä. Penkereiden heinä- ja ruohokasvillisuutta ei tarvitse niittää.</p> <p>Kosteikon reuna-alueiden riistapeltoja tai muuta suojakasvustoa hoidetaan säännöllisesti siten, että ne toimivat tarkoituksenmukaisesti. Riistapelloilla voidaan kasvattaa sekä riistalinnuille että -nisäkkäille sopivia kasvilajeja.</p>
Vesilinnuille pesimäpaikkoja	Telkälle voi laittaa useita pönttöjä sopiviin paikkoihin. Puolisukeltajatorsille voi kokeilla laittaa ns. pesimäputkia. Pesimälaitteet tarkastetaan ja huolletaan vuosittain.
Pienpetopyynnin järjestäminen	<p>Riistanisäkläjistomme vieraslajit minkki ja supikoira hakeutuvat kosteikkojen läheisyyteen siellä olevien ravintolähteiden vuoksi. Ne eivät kuulu alkuperäiseen luontoomme ja voivat aiheuttaa pesiville linnuille suurta haittaa.</p> <p>Pyynäti erilaisilla riistanhoitoon tarkoitetuilla ja säädösten mukaisilla loukuilla on sopivaa riistanhoitotyötä. Pyynnin toteuttamisessa kannattaa tehdä yhteistyötä esim. paikallisen metsästysseuran tai pienpetopyyntiä harrastavan metsästäjän kanssa.</p>

5 PERUSTAMISKUSTANNUKSET

Taulukko 3. Osa-alueen 1 perustamiskustannukset

Kosteikkohankkeen vesialueen pinta-ala (ha) = 25,50

	Yksikkö	Määrä	€/yksikkö	YHTEENSÄ (alv 0 %)
KONETYÖT				
Telakaivurityöt. Tulo-uomien kaivu kosteikolle (2a-2c, yhteensä pituus 230 m), rumpuputkien (4 kpl) asentaminen niiden alkuosaan ja laskeutussyvänteiden kaivu (3 kpl, yhteensä pituus 150 m)	konetyötunti	17	70	1 190 €
Telakaivurityöt. Patolaitteiden (virtaamansääätöpato, tulvakynnys) asentaminen ja rakentaminen	konetyötunti	9	70	630 €
Telakaivurityöt. Lähtöuoman kahden rumpuputken (toimenpide 11) asentaminen	konetyötunti	6	70	420 €
Telakaivurityöt. Kuiva- ja liejupintaisten saarten rakentaminen	konetyötunti	20	70	1 400 €
Yhteensä konetyöt (alv 0 %)				3 640 €

	Yksikkö	Määrä	€/tunti	YHTEENSÄ (alv 0 %)
TYÖMAAOHJAUS				
Patolaitteiden ja rumpuputkien korkojen mittaus, saarten korkojen merkintä (1 merkki/saari), rakentaminen ja asentaminen telakaivurityön apuna sekä muu työmaaohjaus (sis. matkakulut).	tuntia	40	55	2 200 €
Yhteensä (alv 0 %)				2 200 €

	Yksikkö	Määrä	€	YHTEENSÄ (alv 0 %)
MATERIAALIT				
Virtaamansääätöpatolaitte. Halkaisija 80 cm, korkeus 120 cm, lähtöyhde 450/400 mm rumpuputkelle + settilankut, kiinnitysruuvit ja uretaanivaaho	kpl	1	1050	1 050 €
Rumpuputket (toimenpiteet 2a-2c + 3). 5 kpl muovia 450/400 mm, 6 m, SN4 + rahti	kpl	5	200	1 000 €
Rumpuputket (toimenpide 11). 4 kpl muovia 560/500 mm, 6 m, SN8 + rahti	kpl	4	600	2 400 €
Kiviverhoillun tulvakynnyksen kiviaines. Kalliomurske 0-50(56) mm, levitysala pituus 12 m, leveys 6 m, keskipaksuus 0,3 = 22 m ³ /40 tn	tn	40	14	560 €
Maanrakennuskankaat. 5 x 20 m, käyttöluokka N2	metri	20	3	60 €
Peltotuhka osa-alueille 1 ja 2. Tuhka + rahti 25 €/t (alv 0 %) x 8 t/ha = 200 €/ha (alv 0 %)	ha	15	200	3 000 €
Peltotuhka, levitys 10 €/t (alv 0 %) x 8 t/ha = 80 €/ha (alv 0 %)	ha	15	80	1 200 €
Kylvösiemen 4 €/kg, 20 kg/ha + levitys 20 €/ha = 100 €/ha	ha	15	100	1 500 €
Yhteensä (alv 0 %)				10 770 €

1 KONETYÖT	3 640 €
2 TYÖMAAOHJAUS	2 200 €
3 MATERIAALIT	10 770 €
KAIKKI KUSTANNUKSET YHTEENSÄ (alv 0 %)	16 610 €
Kustannukset sis ALV	20 596 €

Taulukko 4. Osa-alueen 2 perustamiskustannukset

Kosteikkohankkeen vesialueen pinta-ala (ha) = 3,80

KONETYÖT	Yksikkö	Määrä	€/ tunti (alv 0 %)	YHTEENSA (alv 0 %)
Telakaivurityöt. Tulo-uoman kaivu kosteikolle (toimenpide 13, pituus 70 m), rumpuputken asentaminen uoman alkuosaan ja laskeutussyväneen kaivu (pituus 40 m)	konetyö-tunti	6	70	420 €
Telakaivurityöt. Patolaitteiden (virtaamansäätöpato, tulvakynnys) asentaminen ja rakentaminen	konetyö-tunti	7	70	490 €
Telakaivurityöt. Patopenkereen (toimenpide 14) rakennustyöt. Penkereen pituus 440 m, keskim. korkeus 1,7 m, leveys päältä 2,0 m, luiskat 1:1 = 7,1 m ³ ktr /pengermetri = 2 800 m ³ ktr/penkereet. Työteho 40 m ³ ktr/tunti	konetyö-tunti	70	70	4 900 €
Telakaivurityöt. Patopenkereen+ajouran (toimenpide 15) rakennustyöt. Penkereen pituus 500 m, keskim. korkeus 0,6 m, leveys päältä 5 m, luiskat 1:1 = 4,7 m ³ ktr /pengermetri = 1 500 m ³ ktr/penkereet. Työteho 80 m ³ ktr/tunti	konetyö-tunti	22	70	1 540 €
Telakaivurityöt. Kuiva- ja liejupintaisten saarten rakentaminen	konetyö-tunti	10	70	700 €
Traktorityöt. Kiviaineksen siirto tulvakynnyksen luokse	konetyö-tunti	2	55	110 €
Yhteensä konetyöt (alv 0 %)				8 160 €

TYÖMAAOHJAUS	Yksikkö	Määrä	€/ tunti (alv 0 %)	YHTEENSA (alv 0 %)
Patolaitteiden ja rumpuputkien korkojen mittaus, saarten korkojen merkintä (1 merkki/saari), rakentaminen ja asentaminen telakaivurityön apuna sekä muu työmaaohjaus (sis. matkakulut).	tuntia	20	55	1 100 €
Yhteensä (alv 0 %)				1 100 €

MATERIAALIT	Yksikkö	Määrä	€	YHTEENSA (alv 0 %)
Virtaamansäätöpatalaite. Halkaisija 80 cm, korkeus 120 cm, lähtöyhde 450/400 mm rumpuputkelle + settilankut, kiinnitysruuvit ja uretaanivaaho	kpl	1	1050	1 050 €
Rumpuputket (toimenpiteet 13 ja 16). 2 kpl muovia 450/400 mm, 6 m, SN4 + rahti	kpl	2	200	400 €
Kiviverhoillun tulvakynnyksen kiviaines. Kalliomurske 0-50 mm, levitysala pituus 9 m, leveys 5 m, keskipaksuus 0,2 = 9 m ³ /16 tn	tn	16	14	224 €
Maanrakennuskankaat. 5 x 15 m, käyttöluokka N2	metri	15	3	45 €
Yhteensä				1 719 €

1 KONETYÖT	8 160 €
2 TYÖMAAOHJAUS	1 100 €
3 MATERIAALIT	1 719 €
KAIKKI KUSTANNUKSET YHTEENSA (alv 0 %)	10 979 €
Kustannukset sis ALV	13 614 €